БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 117 (7117)
МАЙН 19
ЧЕТВЕРГ
1955 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Советско-югославска харилсаануудые саашадань һайжаруулхын түлөө, эб найрамдал бэхижүүлхын түлөө!

Хоёр оронной хоорондын харилсаа- уудые саашадань һайжаруулха, эб най- адал бэхижүүлхэ гэһэн хоёр талын элзэлгые хүтэлбэри болгон, Совет- э Союзай ба Югославиин Арадай Фе- ративна Республикын правительство- уд өөһэдынгөө эгээн дээдэ тушаалтай элөөлэгшэдэй уулзалга үнгэргэхэ ту- й үгэеэ ойлголсобо гэһэн мэдээсэл бү- ы дэлхэй дээрэ ехэ һонирхол түрүүлээ.

Эб найрамдалда дуратай арадууд түб- эн түрүүндэ, болохоёо байгаа хэлсээ- уд амжалтатай байһай гэжэ сэхэ хүсэ- э байгаа СССР-эй ба Югославиин ара- уд энэ мэдээсэлые һайшаан угтаа, ихэ зуураа, Белградта болохоёо бай- а уулзалгада хабаадагшадай урда та- ндаһан зорилгонуудые шиидхэлгэ ехэ ашанартай гэжэ тоолоно.

Энэ уулзалгын удхашанарые онсолон мдэглэхэ зуураа, президент Тито иигэ- э мэдүүлээ: «Энэ хэлсээнүүд хадаа мү- өнэй байдалые иигэд-тиигэд гээд лэ кашье һаа зайсуулха гэһэн саг зуурын идхэбэри гаргаха зорилготой бэшэ, рин дэлхэй дээрэхи харилсаануудые шадань юрэ байгуулха бата үндэһэ ури тогтоохо ябадал болоно».

СССР ба Югослави хоёрой хоорондохи атай зохид харилсаанай хэдэн жэлэй ршада эбдэгдэһэн ябадал хадаа имаг- н эб найрамдалай дайсадта туһатай йгаа гэжэ ажабайдалай дүршэл ха- улаа. Харин хоёр оронной арадуудай орондын харилсан ажаллалга ба хани исаан эдэ арадуудай интересүүдтэ рюусахаһаа гадна, бухы дэлхэй дээ- н эб найрамдалай интересүүдтэ ха- усана. Советско-югославска харилсаа- удай гүйсэд таатай зохид бололго ба ославиин аха дүү арадуудтай манай оной арадуудай хуушанай хани бари- най бэхижэлтэ хадаа уласхоорондын шүүрилые саашадань һулаарулгада, ы оронуудай хоорондо ажал хэрэгэй илсаа холбоо тогтоолгодо шухала удха- ашанартай байха байна.

Белградта болохоёо байгаа хэлсээ- д түбхын түрүүндэ СССР ба ФНРЮ рой хоорондохи харилсаануудай гү- эй талаар саашадаа һайжарха яба- да хүргэхэ ёһотой бшуу. Энэ талаар тай зохид арга боломжонуудай бии һаниинь дамжаггүй. Тэгшэ эрхэтэй бусад оронуудай хэрэгүүдтэ оролсон- байлга, общественнэ элдэб системэ- оронуудай амгалан ёһоор зэргэлэн байха ба харилсан ажаллаха арга бо- жые мэдэрэлтэ, буу зэбсэг хуряахын, на зэбсэг хорихын түлөө, дайе уулхын, эб найрамдал бэхижүүлхын өө тэмсэл гэхэ мэтын гадаадын поли- ын гол асуудалнуудай талаар хоёр эй хараа бодолой нэгэн адли бай- ние хангалтатайгаар тэмдэглэжэ бо- о байна.

Советско-югославска харилсаануудай адаа һайжарха арга боломжонь хоорондын харилсаануудтахи түг- рилые һулаарулха бэшэ, харин хур- аха гэжэ хүсэгшэдые лэ имагта тана. Белградта болохоёо байгаа хэл- ууд тухай мэдээсэл тушаа буржуаз- эблэлэй һанамжанууд дээрэһээ энэ болоно.

Буржуазна хэблэлэй зүбөөр ухаа- бодохо шадабарина гээгээгүй хубинь етскэ делегациин Белград ошохоёо һание уласхоорондын оршон байда- зөөлэрүүлхэ хэрэгтэ туһа нэмэри э гээд амаршална. «Обсер- » гэжэ англиийска нүлөө ехэтэй газе- «Росси хадаа Европодохи түгшүүри- түргэнөөр һулаарулхые мүнөө хү- гээшэ ха» гэжэ тэмдэглэнэ. «Бел- да болохо уулзалга тухай мэдээсэ- Парижда хангалтатайгаар угтаба. хадаа түгшүүрилые мүнөөнэй һу- улгын хэмжээн соо ороно гэжэ тоо- » гээд Франс-Пресс агентство дам- лна.

Гэбэшье, американска эгээ хархис бү- йхид Белградта болохоёо байгаа алга тухай мэдээсэлые дурагүйтэ- уттаа гэжэ тэмдэглэнгүй байхын ар- й.

Уласхоорондын түгшүүрилые һула- лха зорилгые зорюута тоодоггүй за- шуул болохоёо байгаа хэлсээнүүдэй амжалтатайгаар хүгжэхэ ябадалда һаад хэжэ, уласхоорондын оршон байдалые муудуулха гэжэ һэдэнэ. Хэрбээ СССР-тэй өөрынгөө харилсаануудые югославска правительствын таатай һайн болгоо һаань, тэрээниие материальна ба финансова талаар амыень мэдүүлхэ гэһэн заналтанууд үнгэрхэдөө гарана. Тиимэрхүү заналтанууд хадаа Югославитай өөһэдынгөө харилсаануудые тэгшэ эрхын үндэһөөр бэшэ, харин экономическа хашалтын ба захиралтын политикын үндэһөөр байгуулха гэжэ һэдэгшэдые балшыса элишэлжэ үгэнэ.

Уласхоорондын харилсан ажаллалгые имагта тэгшэ эрхын үндэһөөр, бусад гүрэнүүдэй дотоодын хэрэгүүдтэ хэниешье оролсуулангүйгөөр бэелүүлхэ гэһэн шиидэнги байдал советскэшье, мүн югославскашье талаһаа үзэгдэнэ гэжэ энээнтэй дашарамдуулан тэмдэглэжэ болоно.

Американска зарим хархис бүлэгүүдэй түлөөлэгшэд демократическа оронуудай хоорондын харилсаануудые өөрынхеэрээ сэгнэхые һэдэн, советскэ тала хадаа «баруун дэлхэй» гэгдэдэгһээ Югославиие «амяарлуулхаяа», энэ дэлхэйтэй тэрээнэй харилсаа холбоое таһалхаяа һанана гэһэн зорюутын хуурмаг мэдүүлгэнүүдые мүнөө хэнэ. Тиимэ баталамжануудай үндэһэгүй хооһон байһаниинь элитэ. Эб найрамдал бэхижүүлгын аша туһада, бэе бэедээ эсэргүү, сэрэгэй амяарлагдаһан блогуудые байгуулха хэрэггүй, харин политическэ системэнүүдэйнь олон ондоо байгаашье һаа, бухы гүрэнүүдэй амгалан ёһоор зэргэлэн ажабайха ба ажал хэрэгэй харилсаатай байха замаар ябаха хэрэгтэй гэжэ Советскэ Союз өөрынгөө гадаадын политикаар нэгэнтэ бэшэ харуулһан байна.

Бухы оронуудтай таатай зохид харилсаатай байхые Югославиин хүсэжэ байһыень Советскэ Союз хүсэд ойлгоно. СССР-тэй Югославиин харилсаануудай таатай зохид бололго хадаа бусад гүрэнүүдтэй тэрээнэй харилсаае оройдоошье муудхаахагүй, муудхааха ёһошьегүй байна. Советскэ Союз Югославитай харилсаануудаа гуримшуулха тухай асуудалые уласхоорондын оршон байдал муудуулхын тулада ашаглаха гэжэ эрмэлзэнэ бэшэ, харин энэ асуудалые шиидхэлгэ уласхоорондын түгшүүрилые һулаарулгада туһалһай гэжэ хүсэнэ.

Советско-югославска харилсаануудые саашадань һайжаруулхые хоёр гүрэнэй интересүүд, бухы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай хэрэгые бэхижүүлхын түлөө хамтын тэмсэлэй ниитэ интересүүд эринэ. Общественнэ хүгжэлтын хэдэ хэдэн шухала проблемэнүүдые ойлгохо талаар бидэнэрэй хоорондо ехэхэн илгаануудай бии байһаниие арсажа болохогүй. Гэбэшье, Югослави дотор үйлэдбэриин гол зэбсэгүүдэй ниитын зөөри байһан баримта; дайшалхы революционно ба патриотическа ёһо заншалнуудтай хүдэлмэришэн анги ба ажалша таряашадай Югослави дотор гол ангинууд байһан баримта; хоёр оронной арадуудай хоорондо үнишэй бии боложо гүнзэгырһэн культурна ба идейнэ нэгэн ниитэ байдалай бии байһан баримта; СССР-эй ба Югославиин ажалшадай гол шухала ниитэ интересүүдтэй, уласхоорондын хүдэлмэришэн ангиин хүдэлөөнэй интересүүдтэй, хүдэлмэришэн ангиин нэгэн ниитэ уг зорилготой байһан баримта, — эдэ бүгэдэ хадаа советскэ ба югославска арадуудай хоорондоо үргэнөөр ба бухы талаар харилсан ажаллаха бата үндэһэ һуури бии гэжэ харуулна.

Манай харилсаануудые тэгшэ эрхын ба алишье таладаа ашагтай байлгын үндэһөөр һайжаруулха гэһэн арюун хүсэл ба эрмэлзэл хоёр талада бии боложо, элирээд байһан мүнөө үедэ советско-югославска харилсаануудые таатай зохид бололго хоёр оронной интересүүдэй ба эб найрамдалай интересүүдэй эрижэ байһанай ёһоор саашадаа хүгжэхэ гэжэ этигэхэ бухы эшэ үндэһэн бии байна.

(«Правдын» майн 18-най түрүү бэшэг).

ИНФОРМАЦИОННО МЭДЭЭСЭЛ

Байгша оной майн 16—17-до КПСС-эй обкомой ээлжээтэ табадахи ум болоо. Энээн дээрэ иимэ асуудалнуудые зүбшэн хэлсээ гэбэл:

1. 1955—1960 онуудта республикын хүдөө ажахые хүгжөөхэ хэмжээнүүд ба КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолые болзорһоонь урид дүүргэхэ талаар областной партийна организациин зорилгонууд тухай.

2. Политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлхэ Общественн отделениин хүдэлмэри, партийна организацинуудай зорилго тухай.

С-эй обкомой пленум хэлсэһэн асуудалнуудаараа зохихо тогтоолые баталан абаа.

Нүхэр В. М. Молотов Москвада бусажа ерэбэ

эз даанхай ба демократическа рние һэргээн бодхоохо тухай Гуй договорой баталагдаһанай э СССР-эй Министрнүүдэй Со- й Түрүүлэгшын Нэгэдэхи Орлогшо ба Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр В. М. Молотов Венэһээ майн 17-до Москва бусажа ерэбэ.

(ТАСС).

Промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй Бүхэсоюзна зүблөөн

Майн 16-най үдэшын заседани дээрэ «Карагандауголь» комбинадай 26-дахи шахтын нүүрһэнэй комбайнын машинист нүхэр **Абросимов** эгээн түрүүлжэ үгэ хэлээ.

Жэлһээ жэл ерэхэ бүри нүүрһэ малталгаяа шахтын хүдэлмэришэдэй хайшан гэжэ дээшэлүүлжэ байһан тухай тэрэ хэлэбэ. 1954 ондо энэ шахта түсэбһөө гадуур 20 мянган тонно, тиигээд энэ жэлэй 4 һара соо 14,5 мянган тонно нүүрһэ гүрэндөө түсэбһөө гадуур үгөө. Нүхэр Абросимовой жолоододог нүүрһэнэй комбайн һара соо 14 мянган тонно нүүрһэ малтаһан байна. Бригадын гэшүүн бүхэн хэдэн мэргэжэл шудалжа, нүүрһэ малталгые дээшэлүүлхэ арга олгоо. Мүнөө энэ бригадынхид «Донбасс» комбайнаар һара соо 25 мянган тонно нүүрһэ малтадаг болохо зорилго урдаа табяад ажаллажа байна. Шахтануud соохи хүдэлмэридэ цикличнэ график наринаар сахижа байдаг болохын шухала байһан тухай оратор хэлэбэ. Энээнэй ашаар нүүрһэ малтадаг машинанууд болон механизмуудые һайнаар ашаглаха, үсөөн хүнүүдтэйгээр ехэ хэмжээнэй нүүрһэ абаха арга олгогдохо байна. Комбайнын зарим дутагдалнуудые түргэнөөр заһахыень, шулуун нүүрһэ малталгада хэрэглэгдэдэг машинануудай управлениие автоматизацилха эрхим һайн аппаратура бии болгохыень эрижэ тэрэ конструкторнуудта хандана.

Нүүрһэнэй промышленность хадаа арадай ажахыдахи эгээл ажал ехэтэй һалбаринуудай тоодо ородог байһан тухайнь СССР-эй Нүүрһэнэй промышленностиин Министр нүхэр **Задемидко** тэмдэглэбэ. Тиимэһээ шэнэ техникэ нэбтэрүүлгэ, нүүрһэ малталгые механизацилга хадаа нүүрһэнэй промышленностиие хүгжөөлгын үндэһэ һуури болохо байна. Һүүлэй үедэ 200 шахуу элдэб янзын машинанууд болон механизмууд зохёогдоо. Энээнэй ашаар нүүрһэ малталгын гол хүдэлмэринүүдые механизацилгые дүүргэхэ, ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдэй нэгэн болохо нүүрһэ болон шулуунуудые хамхалан унагааха, ашаха хүдэлмэринүүдые механизацилжа эхилхэ арга олгоһон байна.

Гэбэшье, шахтануудта ажалай бүтээсэ үшөөл хангалтагүйгөөр дээшэлүүлэгдэнэ, тэрэ хадаа техникээр зэбсэгжэһэн мүнөө сагай хэмжээндэ хүрэнэгүй. Нүүрһэнэй промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй мүнөө үеын гол зорилго юуб гэхэдэ, шэнэ техникые үрэ дүн ехэтэйгээр ашаглаха хэрэгтэй. Энээнэй тулада үйлэдбэриин болон шахтануудтахи хүдэлмэриин эмхидхэл һайжаруулха, түрүү шахтанууд болон үйлэдбэриин новаторнуудай дүй дүршэлые зоримгойгоор шэнжэлхэ, дэлгэрүүлхэ шухала. Нүүрһэнэй промышленностиин, тэрэнэй комбинадууд болон трестнүүдэй хүдэлмэридэ энэ талаар үшөөл дутагдалнууд бии.

Нүүрһэнэй промышленностиин министерство, гэжэ Министр хэлэбэ, горьтойхоноор шүүмжэлэгдээ һэн. Тэрэ шүүмжэлэлһээ бидэнэр зохихо тобшолол хэжэ, дутагдалнуудаа усадхаха талаар хэмжээнүүдые абажа байнабди.

Молотовско областиин Городищенска леспромхозой директор нүхэр **Яковенко** үгэ абажа, хүдэлмэришэдые олошоруулалтагүйгөөр үнгэрэгшэ табанжэлэйхидээ орходоо модо зөөлгэеэ предприятиингаа хайшан гэжэ хоёр дахин дээшэлүүлһэн тухай мэдээсэбэ. Леспромхоз 1952 онһоо эхилжэ олзо үгэдэг болоо. Энэ хайшан гээд туйлагдааб гэхэдэ, шэнэ технологи нэбтэрүүлэгдэһэн, ажалай эмхидхэл һайжаруулагдаһан байна. Предприяти үнихэнһөө хойшо модые ута зандань зөөдэг болоо. Ой соо хоёр халаанай хүдэлмэри эмхидхэгдээ. Цикличностиин график нэбтэрүүлэгдээ. Ой соохи хүдэлмэриин бүтээсэ 52 процентээр дээшэлһэн байна.

Бэлэдхэлэй—туһалалгын хүдэлмэринүүдэй һулаар механизацилагдаһан ехэхэн дутагдал тухай оратор тэмдэглээ. Тэдэ хүдэлмэринүүд гол түлэб гараар хэгдэдэг байна. Хэрбээ бухы хүдэлмэриие комплексноор механизацилаа хада предприяти модо бэлэдхэлгэеэ ехэхэнээр дээшэлүүлхэ байгаа.

Инструментальна промышленностиин заводууд болон машина бүтээлгын предприятинуудай цехүүдтэ хэгдэдэг зэр зэмсэгүүдэй мохоо, муу шанартай байдаг тухай научно-шэнжэлэлгын Бүхэсоюзна инструментальна институдай директор нүхэр **Надеинская** хэлээ. Инструментальна промышленностьда үгэдэг металлнуудайнгаа шанарые һайжаруулхын тулада хара ба үнгэтэ металлургиин промышленностиин министерство хэмжээ абаха ёһотой.

Научно-шэнжэлэлгын эмхи зургаануудай хүдэлмэридэхи дутагдалнууд тухай хэлэхэ зуураа, нүхэр Надеинская тэдэнэй хүдэлмэрилэгшэдэй научна шухала асуудалнуудые өөһэдөө шэнжэлжэ, үйлэдбэридэ нэбтэрүүлжэ байха аргагүй байдаг тухайнь тэмдэглээ. Үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдээд, горьтойхон үрэ дүн харуулһан научно-шэнжэлэлгынь лэ хүдэлмэринүүдээр тус тус һалбаринуудай институдуудай хүдэлмэрилэгшэдэй ажалые сэгнэдэг болохо тухай дурадхал тэрэ оруулба.

1955 оной даалгабариие саг болзорһоонь уридшалан дүүргэхын тулада заводойнгоо коллективэй хараалһан эмхидхэлэй-техническэ хэмжээ-ябуулганууд тухай С. М. Кировэй нэрэмжэтэ Саратовска крекинг-заводой главна инженер нүхэр **Касаткин** хөөрэжэ үгөө. Нефтяной промышленностиин министерствын научно-шэнжэлэлгын институдууд болон СССР-эй Наукануудай академи энэ хэрэгтэ анхаралаа багаар хандуулна гэжэ тэмдэглэхэ зуураа, шэнэ туйлалтануудые шэнжэлхэ ба үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ хэрэгтэ заводской лабораторинуудай үүргые дээшэлүүлхэ шухала байһан тухай тэрэ хэлэбэ.

Түхеэрэлтэнүүдэй һайнаар ашаглагдадаг болоһоной ашаар һүүлэй үедэ металл үйлэдбэрилгын дээшэлһэн тухай СССР-эй Хара металлургиин Министр нүхэр **Шереметьев** хэлээ. 1940 онойхидо орходоо 1950 ондо доменно пэшэнүүдые ашаглалга 34 процентээр дээшэлһэн байна. Мүн энээнтэй хамта хэрэглэгдээгүй ехэхэн арга боломжонууд бии. Хара металлургида капитальна барилгануудые хэхэ түсэбэй дүүргэгдэнгүй байһан тухай нүхэр Шереметьев тэмдэглэбэ.

Доменно, булад хайлуулгын ба прокатна үйлэдбэрилгын техникые, мүн үйлэдбэриин бүтээсые һаяын сагуудта дээшэлүүлхын тулада машина бүтээлгын промышленностьда металлургическа эгээл эрхим һайн түхеэрэлтэнүүдые хэдэг болохо шухала байна.

Бии байгаа арга боломжонуудаа арадайнгаа ажахын аша туһада зорюулхын, орондоо металл ехээр үгэдэг болохын тулада хара металлургиин хүдэлмэрилэгшэд бүхы юумэнүүдые хэхэ гэжэ нүхэр Шереметьев түгэсхэлдөө зүблөөндэ хабаадагшадые найдуулба.

Майн 16-най үдэшын заседани дээрэ машина бүтээлгын заводой главна технолог нүхэр **Гринев**, «Ростсельмаш» заводой директор нүхэр **Донцов**, КПСС-эй ЦК-гэй Дзержинскиин нэрэмжэтэ металлургическа заводтохи парторг нүхэр **Рогоза**, «Башнефтиин» нэгэдэлэй «Туймазабурнефть» трестын буровой мастер нүхэр **Цирков** гэгшэд мүн тэрэшэлэн үгэ хэлээ.

Зүблөөн хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлһээр.

(ТАСС).

СССР-эй Хүдөө ажахын министерстводэ ба СССР-эй Совхозуудай министерстводэ

СССР-эй Хүдөө ажахын министерство ба СССР-эй Совхозуудай министерство колхозууд болон совхозуудта кукуруза тарилгын ябасые хаража үзөөд, Украинска ССР-эй Одесскэ, Крымскэ, Херсонско, Днепропетровско областьнуудай, мүн тэрэшэлэн Краснодарска болон Ставропольско хизаарнуудай, Ростовско областиин болон оронной бусад зарим районуудай МТС-үүд, колхозууд болон совхозууд кукурузые богони, агротехническэ эрхим болзорнуудта квадратно-гнездовой аргаар тарижа дүүргээ гэжэ тэмдэглэнэ. Энээнэй ашаар полинууд дээрэ кукурузын эшэнүүд жэгдэрэн гаража, һайнаар ургажа байна.

Гэхэ зуура, хэдэ хэдэн хизаарнууд болон областьнуудай МТС-үүд, колхозууд болон совхозууд кукурузын тарилгые тон удаанаар ябуулна. Саратовска, Сталинградска, Куйбышевска, Пензенскэ болон Зүүн-Урда зүгэй бусад областьнуудай; Центральна хара хүрьһэтэ районой Воронежско, Курска, Тамбовско, Липецкэ областьнуудай; Казахска ССР-эй ба Киргизскэ ССР-эй колхозууд болон совхозууд кукурузын тарилгые болошогүйгөөр удааруулжа байна. Украинын Баруун-Хойто областьнуудта кукуруза тарилга мүнөө болотор үшөө дүүргэглээгүй байһаар.

Мүнөө халуун болохоһоо гадна, һалхитай байһан ушарһаа газарай хүрьһэнэй дээдэ тала түргэнөөр хатажа байна. Тиимэһээ эдэ районуудта кукурузые оройтуулжа тарихада удаанаар, жэгдэ бэшээр ургажа, кукурузын эшэнүүдэй ургаха ба хүгжэхэ эрхэ байдал муудажа, ургасань доошолжо болохонь.

СССР-эй Европейскэ частиин хара хүрьһэтэй бэшэ газартай районуудта, мүн тэрэшэлэн Баруун ба Зүүн Сибириин олохон колхозууд болон совхозууд хаа хаанагүй дулааржа эхилһэнэй һүүлдэ кукуруза тариха таарамжатай сагуудые хүсэд һайнаар хэрэглэнэгүй. Мүнөө хаа хаанагүй түргэнөөр дулааржа, бухы районуудта кукурузые үргэнөөр тариха арга бии болонхой. Кукурузын тарилгые удааруулхада ургаха сагыень хаһадаг ба хүсэд эдеэтэй буурсагуудай ургаса абаха хэрэгтэ шухала байдаг условиень доошолуулдаг байна.

Кукурузын тарилгые саашадаа удааруулха гээшэ тэсэшэгүй гэжэ тоолоод, СССР-эй Хүдөө ажахын министерство ба СССР-эй Совхозуудай министерство тарилгын хүдэлмэринүүдые үнгэргэлгэдэ бии байгаа дутагдалнуудаа усадхаха, ойрын 3—5 хоног соо ажахы бүхэндэ кукурузые гансал квадратно-гнездовой аргаар тарижа дүүргэхэ гэжэ союзна болон автономно республикануудай хүдөө ажахын министерствонүүдые, хизаарнууд болон областьнуудай хүдөө ажахын управлениин начальнигуудые, совхозуудай управлениин начальнигууд болон трестнүүдэй директорнүүдые, МТС-үүд болон совхозуудай директорнүүдые уялгална. Энээнэй тулада кукурузын тарилга дээрэ тусхай болон квадратно-гнездовой аргаар тарихын тулада тааруулагдаһан сеялкэнүүдые хүсэдөөр ашаглаха, тэдээниие зогсоонгүйгөөр бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлмэрилүүлхэ; нүхэн бүхэндэ нютагай болон минеральна үтэгжүүлгэнүүдые оруулалсан кукурузые квадратно-гнездовой аргаар гараар тарилгые үргэнөөр хэрэглэхэ, энэ хүдэлмэридэ ажал хэжэ шадаха колхознигууд, совхозуудай хүдэлмэришэд болон тэдэнэй гэр бүлынхидые туһалалсуулан хүдэлмэрилүүлхэ.

Кукуруза тарилга дээрэ ажалые зүбөөр эмхидхэхэ ба үдэр дүүрэн хүдэлмэрилүүлхэ, социалистическэ мүрысөөнэй үндэһэ һуури дээрэ үдэрэй, халаанайнгаа нормо дүүргэлгэ ба үлүүлэн дүүргэлгые туйлаха.

Ургамалай газар дээрээ гаража ба ямараар хүгжэжэ байһыень саг үргэлжэ хаража байха, борнойлго болон ряд хоорондын элдүүрилгые саг болзортонь үнгэргэхэ шухала. Нүхэнүүд соо ургаһан кукурузын эшэнүүдые саг болзортонь шэнгэрүүлхэ хэрэгтэ онсо анхаралаа хандуулжа, тэрэ хүдэлмэриие яабашье оройтуулангүйгөөр эгээл богони болзорнуудта үнгэргэхэ шухала.

Кукурузын тарилгые үнгэргэлгэдэ ба тэрэнэй хойноһоо харууһалгада ехэ үүргэ дүүргэхэ ба онсо харюусалгатай байхадань хүдөө ажахын бүхы мэргэжэлтэдэй, механизаторнуудай анхаралые хандуулаад, СССР-эй Хүдөө ажахын министерство ба СССР-эй Совхозуудай министерство энэ жэлдэ колхоз, совхоз бүхэндэ тарилгын бүхы талмай дээрэ кукурузын үндэр баян ургаса ургуулха хэрэгтэнь колхознигууд болон совхозуудай хүдэлмэришэдтэ туһалхын тула бүхы оролдолгоёо, бүхы хүсэ шадалаа хандуулхыень тэдэниие уялгална.

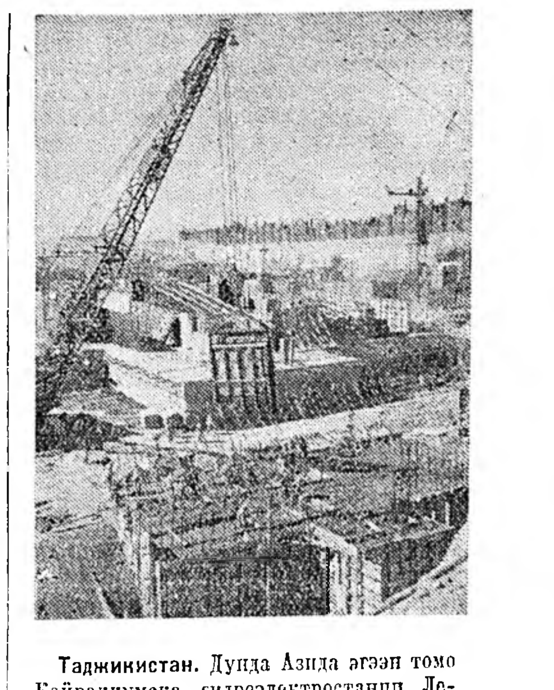

Таджикистан. Дунда Азида эгээн томо Кайраккумска гидроэлектростанци Ленинабадай шадар Сыр-Дарья мүрэн дээрэ баригдажа байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ; Кайраккумска ГЭС-эй барилга дээрэ.

ТАСС-эй фотохронико.

Шэнэ урьһаламжа захилга

Ажалай эдэбхи

Хориин аймагай ажалшад шэнэ урьһаламжа туйлай ехэ эдэбхитэйгээр захижа байна. Кировэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд шэнэ урьһаламжа тухай мэдээсэлые ажалай дэбжэлтээр угтаа. Эндэхи Хан Жаргалан гэжэ нютагтахи полевой станда урьһаламжа захилгада зорюулагдаһан митинг болобо.

— Эхэ оронойнгоо улам хүсэтэй болохын түлөө тэмсэн, һайнаар ажаллахаһаа гадна, бидэнэр гүрэндөө мүнгэ урьһалнабди. Манай ажаллажа олоһон түхэригүүднай шэнэ завод, фабрикануудые барилгада зорюулагдана. Шэнэ заводууд бидэнэртэ хүсэтэ техникэ, трактор, механизмуудые үгэнэ. Тиимэ туладань би 400 түхэригтэ урьһаламжа захинаб, —гээд сеяльщик Мунко Дашиев мүнгөө гаргажа тэрэ доронь үгэбэ. Нүхэр Дашиев эдэ үдэрнүүдтэ ажалай горьтойхон амжалта туйлана. Таряа тариха үдэрэйнгөө нормые үлүүлэн дүүргэнэ.

Удаань митинг дээрэ үгэ хэлэһэн луговод Ч-Д. Будацыренов партиин ЦК-гэй январска Пленумэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө шангаар тэмсэхыень, урьһаламжа захилгада эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, тэрээгээрээ хүндэ индустри, хүдөө ажахын хүгжэлтэдэ нэмэри оруулхыень сугларагшадые уряалба. Нүхэр Будацыренов өөрөө 450 түхэригэй урьһаламжа захижа, мүнгөө сэбэрээр оруулба.

Кировэй нэрэмжэтэ колхозойхид 14 мянга гаран түхэриг мүнгэ гүрэндөө сэбэрээр үгэбэ.

Аймагай бусад колхозуудта урьһаламжа захилга амжалтатайгаар үнгэржэ байна.

Ц. Дандаров.

Түрэл партиимнай анхарал

Шэнэ урьһаламжые Мухаршэбэрэй аймагай ажалшад ехэхэн баяртайгаар угтаба. 1955 оной урьһаламжа гаргаха тухай радиогоор дамжуулагдамсаар аймагай промкомбинадай хүдэлмэришэдэй дунда урьһаламжа захилга эхилээ. Эндэ болоһон суглаан дээрэ комбинадай хүдэлмэришэн Михаил Брылев иигэжэ хэлэбэ:

—Манай парти, правительство хадаа ажалшадай ажана амгалан байдалые улам саашадань һайжаруулхын түлөө үдэр бүриин анхарал табина. Энэ урьһаламжаһаа сугларһан мүнгэн зөөри хадаа ажахын болон культурна байгуулалтада нэмэри болохоһоо гадна, ороноо хамгаалгые бэхижүүлгэдэ ехэхэн туһаламжа болохо байна. Би 3 долоон хоногойнгоо салингаар урьһаламжа захяад, коллективэйнгээ гэшүүдые энэ урьһаламжа захилгада эдэбхитэйгээр хабаадалсахыень уринаб,—гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Саашань комбинадай хүдэлмэришэд Варфоломеев, Поломошнов, Брылев болон бусад үгэ хэлэжэ, шэнэ урьһаламжа гаргаха тухай правительствын тогтоолые угаа ехэ баяртайгаар угтаба.

Н. Филатов.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Тракторна бригадануудай партийна группанууд

Темлюйскэ машинно-тракторна станциин механизаторнууд КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумһээ хойшо хүдэлмэреэ нилээд һайжаруулһан байна. 1954 оной тракторна хүдэлмэриин түсэб 128 процент дүүргэгдэжэ, условно трактор бүхэнөөр 630 гектар (зөөлэн хахалалга) хэгдэһэн, 2350 гектар шэнэ ба боро газар хахалагдаһан байна. МТС-эй харьяата бүхы колхозуудай полинууд дээрэһээ дунда зэргээр 9,2 центнер ургаса хуряагдаа. Нэгэ гектар зөөлэн хахалалгын өөрынь үнэ 34 түхэриг болоһон байна. Мүнөө манай механизаторнууд хабарай хүдэлмэриие һайн бэлэдхэлтэйгээр угтажа, шэнэ шэнэ уялгануудые абаад, тарилгые эршэмтэйгээр ябуулна.

Эдэ бүхы амжалтанууд өөһэдөө ерээ бэшэ, харин МТС-эй дирекциин, партийна эхин организациин бүхы механизаторнуудые болон тракторна бригадын хүдэлмэришэниие энэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадуулһанай ашаар туйлагдаа гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй.

Манай МТС-эй партийна организаци 55 коммунистнуудһаа бүридэнэ. Коммунистнууд үйлэдбэриин шиидхэхы участогуудта, илангаяа тракторна бригадануудаар хубаарилан табигданхай. Парторганизациин бюро полевой хүдэлмэриин үедэ механизаторнуудай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри һайнаар ябуулхын ба ажахын шухала асуудалнуудые шууд түргэнөөр шиидхэхын тулада тракторна бригадануудта 4 партийна, 1 партийно-комсомольско группанууды эмхидхэһэн байна. Партгруппоргнуудтай тусхай семинар үнгэргөөд, мүнөө ажал дээрэнь ябажа туһалнабди.

МТС-эй партийна организациин бюро хүдэлмэрийнгөө түсэб табихадаа партгруппануудай хүдэлмэриие хараадаа абалсадаг, илангаяа тэдэнэй ажал-ябуулгые шалгаха, тоосоонь шагнаха, мүн бодото туһаламжа үзүүлхэ асуудалнуудые хараалдаг.

Партийна бюрогой заседани дээрэ партгруппоргнуудай тоосоое шагнахадаа, тэдэнэй хүдэлмэриин дутагдалнуудые элирүүлжэ, ямар аргаар, хайшан тэжэ усадхаха тухайнь заажа үгэдэг байнабди. Нэгэтэ коммунист С. Корытовай хүтэлбэрилдэг 6-дахи тракторна бригадада ажалай журам һула байһан тухай партбюродо мэдэгдээ һэн. Энэ бригадын трактористнууд Миронов, Толченогий, Третьяков гэгшэд заримдаа бүхэли үдэрөөр ажалдаа гарадаггүй, газар хахалха, борнойлходоо далан гаргадаг байгаа.

МТС-эй партбюро энэ тракторна бригадада трактористнуудай хабаадалгатайгаар партийна группын нээмэл суглаа зарлаха гэжэ шиидээ һэн. Суглаан дээрэ зарим трактористнуудай ажалдаа харюусалгагүйгөөр хандадаг ябадал ехээр шүүмжэлэгдэһэн байгаа. Суглаанай һүүлээр трактористнууд ажалдаа һайнаар хандадаг болоо, гээгдэлээ уданшьегүй усадхажа, түрүү зэргэдэ гараа һэн.

Эдэ баримтануудһаа ямар тобшолол хэхэб гэхэдэ партийна бюро партгруппануудые эмхидхээд лэ орхихо бэшэ, харин тэдэнэй хүдэлмэриие һайнаар түсэблөөд, саг үргэлжэ хүтэлбэрилхэ, алдуу дутуунуудыень заажа үгэхэ зэргэтэй.

Тракторна бригадын партгруппанууд социалистическэ мүрысөө эмхидхэлгэдэ ехэхэн анхарал табидаг байна. Мүрысөөнэй дүнгүүдые гол түлэб партгруппа гаргадаг. Партгруппоргнууд коммунист бүхэндэ партийна даалгабари үгэдэг байха юм. Коммунистнууд механизаторнуудай болон хамһабариин хүдэлмэрилэгшэдэй дунда хөөрэлдөө, суглаа үнгэргэдэг, «Дайшалхы хуудаһануудые» гаргадаг байна.

Гадна, тракторна бригада бүхэндэ профсоюзна организациин группанууд эмхидхэгдээд, ехэхэн хүдэлмэри ябуулна. Манай партийна организаци эдэ группануудай хүдэлмэридэ мүн лэ анхаралаа хандуулна.

Партиин ЦК-гэй январска Пленумэй шиидхэбэриие бэелүүлхэ талаар манай МТС-эй механизаторнуудай үмэнэ ехэхэн зорилгонууд табигдаад байна. МТС-эй харьяата колхозууд энэ жэлдэ түрүүшынхеэ 1500 гектарта кукуруза тариханъ. Кукуруза тарихын тулада 12 сеялкэ тааруулагдан заһагдаа, тусхай звенонууд эмхидхэгдээ. Энэ жэлдэ МТС-эй механизаторнууд һужаат газарнуудые хатаажа, шугы бургааһа сэбэрлэжэ, 3 мянган гектар шэнэ ба боро газар хахалха түсэбтэй.

Механизаторнууд урдаа табигдаһан зорилгонуудаа амжалтатайгаар дүүргэхын тулада условно трактор бүхэнөөр 750 гектар зөөлэн хахалалгаар хэхэ гэһэн уялга абанхай. Энэ уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлхэ байһаниинь найдамтай.

В. Шапов, Темлюйскэ МТС-эй парторганизациин секретарь.

Улан-Удын Ленинэй орденто ПВЗ-гэй паровоз хабсаралгын цехын коллектив дүрбэ һарынгаа түсэбые болзорһоонь урид дүүргээд, түсэбһөө гадуур 4 паровоз заһабарилжа гаргаба. Эндэ табадахи табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрнэ. Цехын токарь Бадма Санданович Батуев тус мүрысөөндэ шалгаран, халаанайнгаа даалгабариие үдэр бүри 200—250 процент дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Батуев хүдэлмэрилжэ байна.

А. Мантаевай фото.

Шефскэ хүдэлмэриие һуларуулжа болохогүй

Хүдөө ажахые эрид хүгжөөхэ талаар партиин ЦК-гэй Пленумүүдэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, Кяхта городой предприятинууд, эмхи зургаанууд, һургуулинууд аймагайнгаа колхозуудые шефтээ абаад, ажахынь саашанхи хүгжэлтэдэ туһалалсажа байна.

Аймагай олохон колхозуудта малай типовой байрануудые барилга үргэнөөр ябуулагдана. Сухын арһанай заводой, МВД-гэй ба пожарна командын коллективүүд Ленинэй нэрэмжэтэ колхозые шефтээ абаад, ямар хүдэлмэри хэхэеэ правленитэйнь хэлсэһэн юм. Тиин тэдэнэр 500 толгой хонидой байха типовой байра барижа ашаглалгада оруулаа. Энэ байрын барилгада шлакобетон хэрэглэгдээ. Тиихэдэ скотимпортын Наушкинска базын хүдэлмэрилэгшэд мүн лэ энэ колхоздо 100 толгой үнеэдэй байха баһа нэгэ типовой байра барижа үгэһэн байна.

Тэрэшэлэн педучилищиин, культурно-гэгээрэлэй һургуулиин студентнэр, мяха хүргэн хадагалдаг комбинадай хүдэлмэришэд Маленковой нэрэмжэтэ колхозые шефтээ абаад, хониной типовой байра барижа үгөө. Зарим коллективүүд малай байрануудые капитальнаар заһабарилна, силоснэ барилгануудые хэнэ. Малаар олон Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо тус бүридөө 100 тоннын багтаамжатай силоснэ 6 нүхэн малтагдаа. Үнгэрэгшэ жэлдэ городой студентнүүд Калининай, Ленинэй, Маленковой нэрэмжэтэ колхозуудай полинуудые уһалха системэ байгуулгада хабаадалсажа, 36 километртэ канава малтаһан байна. Мүнөө жэлдэ энэ хүдэлмэри үргэлжэлүүлэгдэхэ юм.

Аймагай колхозуудта шефскэ туһаламжа үзүүлхэ талаар нимэ хүдэлмэри хэгдэжэ байбашье, һүүлэй үедэ энэ шухала удхашанартай хэрэгтэ анхарал багаар хандуулагдана.

Шефскэ хүдэлмэри саг зуурын хэрэг бэшэ, харин тэрэ ходоодоо, бүри үргэнөөр ябуулагдаха ёһотой. Тиимэһээ предприятинуудай, эмхи зургаануудай коллективүүд шефтээ абаһан колхоздоо малай нэгэ байра барижархёод, һанаагаа амархагүй, туһаламжаяа һараһаа һарада үргэдхэхэ ёһотой. Культбазануудые, улаан булангуудые олоор бариха тон шухала. Эдэ асуудалнуудые шефүүд гүйсэд бэелүүлхэ дүүрэн аргатай. Кяхта городой олон һургуулинууд ба эмхи зургаануудта самодеятельностиин кружогууд хүдэлмэрилдэг, һайнаар ажалладаг агитаторнуудшье бии. Эдэ кружогуудай гэшүүд болон агитаторнууд мүнөө хабарай тарилгын түлэг дундаа ябуулагдажа байхада шефтээ абаһан колхозуудайнгаа полевой стануудта, малай гүүртэнүүдтэ ошожо, тэндэ ажаллагшадта концертнүүдые харуулха, лекци уншаха, хөөрэлдөө үнгэргэхэ дүүрэн аргатай аад, өөдтэй юумэ хэнэгүй.

Промкомбинадай (директорынь нүхэр Калинин), пищекомбинадай (директорынь нүхэр Прокофьев) городской коммунальна ажахын таһагай коллективүүд тус бүридөө 200 шахуу кубометр барилгын модо бэлдээд, шефскэ хүдэлмэреэ энээгээрэ хизаарлажархиһан байна. Барилгын модо бэлдээ хадаа колхозуудайнгаа малай байра барилгадань үшөө туһалха хэрэгтэй бшуу.

Кяхтын промышленна предприятинуудай, эмхи зургаануудай партийна, профсоюзна, организацинууд шефскэ хүдэлмэри тушаа шанга эрилтэ табижа, хэжэ байһан хүдэлмэринүүдээ үргэлжэлүүлхын тулада зохихо хэмжээнүүдые абаха зэргэтэй.

23 жэлдэ наймаалагшаар хүдэлмэрилнэ

Баргажанай аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой тарянажалай бригадануудай нэгэниинь Бодон гэжэ тосхондо оршодог юм. Эндэ хэдэн арбаад үрхэтэ айл ажаһуудаг. Тосхоной ажалшадые Сува-Баянгольско сельпогой эндэхи магазин үргэн хэрэглэлэй эд бараагаар хангадаг байна. Коммунистка Елена Васильевна Мисюркеева аяар 23 жэлдэ таһалгаряагүйгөөр тус магазинай наймаалагшаар хүдэлмэрилнэ.

Нүхэр Мисюркеева ажалшадай хэрэглэжэ байһан эд бараануудые сельпогойнгоо складһаа асаржа элбэгээр наймаалдаг, хүнэй захиһан захилнуудые заатагүй дүүргэдэг дээрэһээ худалдан абагшадайнгаа дунда хүндэтэй болонхой. Үбэлэй үедэ магазин соонь хододоо дулаан, полконууд дээгүүр табигдаһан эд товарнуудынь ёһотой эмхи гуримтай, сэнгыень харуулһан гаршагтайнууд байдаг. Эд бараанайнь эрьесын түсэб һара бүхэндэ үлүүлэн дүүргэгдэжэ байха юм. Үнгэрһэн нэгэдэхи кварталай түсэбһөө гадуур арбаад мянган түхэригэй эд бараа колхознигууд болон механизаторнуудта худалдаһан байна.

Хабарай тарилгын эхилһэнһээ хойшо Елена Васильевна эндэхи бригадын поли дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан Куйтунска МТС-эй механизаторнуудые ба колхозникуудые нүүдэл наймаагаар таһалдалгүйгөөр хангахын түлөө ехэхэн оролдолго гаргана. Поли дээрэ гарахадаа олон сортын тамхи, сахар, сай, зуруулһаа эхилээд ботинка, бээлэй, оёмол хубсаһа болон бусад эд бараа элбэгээр абаашана. Нүүдэл наймаанһаа гадна, магазин соонь тарилгын үедэ колхозой ажахыда хэрэгтэй түмэр хүрзэ, хомут тоног, түрхихэ материал элбэгээр асарагданхай.

Д. Колмаков.

Колхозой парторганизациин тоосоое айкомой бюро дээрэ шагнаба

КПСС-эй Центральна Комитедэй январска Пленумэй шиидхэбэринүүдые хэр зэргээр бэелүүлжэ байһан тухайнь Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин секретарь нүхэр Тынтуевай тоосоое партиин Байкало-Кударын айкомой бюро шагнаһан байна.

Колхозой партийна организаци Пленумэй тогтоолой үндэһөөр хүдэлмэреэ зарим тэды һайжаруулан заһаа гэжэ айкомой бюро тэмдэглэбэ. Тингэбэшье, тус колхозой хүдэлмэридэхи горьтойхон дутагдалнууд бюро дээрэ элирүүлэгдэбэ. Парторганизаци болон правлени ниитынгээ малажалые гүнзэгыгөөр шэнжэжэ үзэнэгүй, тэрэниие бодомжогүй, халирхайгаар хүтэлбэрилнэ.

Партиин Центральна Комитедэй шиидхэбэринүүдые шудалха ба тэрэниие колхозникуудта гүнзэгыгөөр ойлгуулха хэрэгые тус парторганизаци һулаар эмхидхээ. Парторганизациин зарим агитаторнууд даалгагдаһан участок дээрээ ойлгууламжын хүдэлмэри муугаар ябуулна. Энээнһээ болоjо зарим малшад партиин ЦК-гэй табиһан зорилгонуудые һайса мэдэхэгүй байна. Социалистическэ мүрысөөн эндэ ёһо тэдыгээр эмхидхэгдэнхэй, мүрысөөнэй дүнгүүд саг соогоо гаргагданагүй.

Фермэнүүд болон бригадануудые кадраар бэхижүүлхэ талаар өөдтэй юумэ хэгдээдүй. Партийна организаци бригадирнууд ба фермые даагшадай харюусалгые дээшэлүүлхын түлөө оролдоногүй. Тиимэһээ тэдэнэй зарим нэгэниинь ажалдаа харюусалгагүйгөөр хандана, бригада, фермэнүүдтэ ажалай журам һайжаруулнагүй.

Малай байрануудые бариха хүдэлмэри ехээр унжагайржа байна. Эндэ оройдоо 600 кубометр модон бэлэдхэгдэнхэй, энэнь барилгые оройдоол 24 процент хангаха юм.

Колхозой малай ашаг шэмэ дэн бага байһан зандаа. Малажал дээрэ наукын ба түрүү дүй дүршэлэй туйлалтанууд һулаар нэбтэрүүлэгдэнэ. Эндэхи һаалишад үнеэдые хуушан аргаар һаана, тиимэһээ эндэхи зарим үнеэдһээ үдэр соо 1 литр һүн һаагдана.

Айкомой бюро парторганизациин эдэ бүхы дутагдалнуудые элирүүлэн заагаад, богонихон болзор соо усадхан зайсуулхыень уялгалба.

Шэнэ номууд

Бурят-Монголой номой хэблэл хүдөө ажахын плакадууд болон брошюрануудые хэблэлһээ гаргаад, номой магазинда тушааба. Тэдэнэй тоодо:

В. Святогор — Бурят-Монголой АССР-эй бэлшээриин болон сабшалангай газарые һайжаруулхын тула ногоо тариха. Ород хэлэн дээрэ 2000 хэһэг тиражтай.

Г. Шараев—Тарянанай үндэр ургаса абахын түлөө. Ород хэлэн дээрэ. 2000 хэһэг тиражтай.

И. Бурмистров—Түрүү тракторна бригадануудай хүдэлмэриин дүй дүршэлһөө. Ород хэлэн дээрэ. 2000 хэһэг тиражтай.

Плакадууд:

Хангалова —Бурят-Монголые нарибтар ба нарин нооһотой хони үсхэбэрилгын база болгоё. Ород хэлэн дээрэ 2000 хэһэг, бурят-монгол хэлэн дээрэ 1000 хэһэг тиражтайгаар хэблэгдэбэ.

Н. Барнаков —Кукурузын үрэһэ бэлэдхэлгэ ба тарилга. Ород хэлэн дээрэ 2000 хэһэг, бурят-монгол хэлэн дээрэ 1000 хэһэг тиражтайгаар хэблэгдэбэ.

Агитаторай блокнодой 9-дэхи номер

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой пропаганда ба агитациин таһагай «Агитаторай блокнодой» ээлжээтэ номер хэблэгдэжэ гараба. **«Хөөрэлдөө хэхэ материалнууд»** гэһэн бүлэг дотор «Малаа зүбөөр бэлшээхэ гээшэ ашаг шэмыень ехэ болгохо тон шухала арга нүхэсэл мүн» гэһэн Н. Дорофеевэй, К. Пашинай статья толилогдобо. «Советскэ гүрэнэй урьһаламжа» гэһэн Г. Павлоцкиин, «Арадай баялиг—ой модые хамгаалха» гэһэн В. Голубевой статьянууд мүн эхэ бүлэгтэ оролсоно. «Түрүү дүй дүршэлэй трибуна» гэһэн бүлэг дотор «Нютагай үнеэдһээ һү бүри ехээр абадаг болохо» гэһэн Г. Цыдыповэй, «Нарин нооһо хайшан гэжэ ехээр абадаг болохобибди» гэһэн Л. Бабошинагай статьянууд хэблэгдээ. **«Уласхоорондын тэмэдэ»** гэһэн бүлэг дотор «Африкын арадууд национальна талаараа бэеэ даахын түлөө тэмсэнэ» гэһэн статья, тиихэдэ «Хөөрэлдөө хэхэдээ хэрэглэ» гэһэн бүлэг дотор «Атомай хүсэн арад зондо алба хэнэ» (тоо, баримтанууд) гэһэн материалнууд бии.

Н. Левский.

Ороноо электрификацилха тухай Ленинэй захяа амжалтатайгаар бэелүүлэгдэнэ

Коммунистическэ общество байгуулхада ороноо электрификацилха хэрэгэй угаа ехэ удхашанартай байһые Владимир Ильич Ленин сэсэн мэргэнээр тодорхойлон харуулаа һэн. «Советскэ засаг дээрэ бүхы ороноо электрификацилгые нэмэбэл коммунизм болоно... Оромнай электрын талай эршэ хүсөөр бүрин хангагдаад, промышленность, хүдөө ажахы, транспортмнай мүнөө сагай томо үйлэдбэриин техническэ базатай болоод байхадань лэ бидэ эсэслэн илахабди»—гэжэ Советүүдэй Бүхэроссийска VIII съезд дээрэ Ленин зааһан байна.

Хүндэ промышленность байгуулжа, тэрэнээ булюу ехээр хүгжөөхын түлөө тэмсэхэдээ, Коммунистическэ партимнай агууехэ Ленин багшын зааһан захяа заабариие ходоодо хүтэлбэри болгодог байха юм. Хүндэ промышленностьяа саашадаашье хурдан түргэнөөр, булюу ехээр хүгжөөхэ шухала гэжэ Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй энэ оной январь һарада болоһон Пленум дээрэ дахинаа тэмдэглэгдээ.

«Машинын хүсөөр хүгжэдэг томо промышленностиие, ороноо электрификацилгые али болохоор хүгжөөхэ гэһэн агууехэ Ленинэй һургаалые хүтэлбэри болгон, Коммунистическэ партимнай арадай ажахын ехээр дэбжэхэ, Эхэ ороноо хамгаалгын илагдашагүй ехэ хүсэ шадалай мандаха бата үндэһэ һуури болгошо, советскэ арадай ажана байдалай улам улам һайжарха эшэ үндэһэн бологшо хүндэ индустряа саашадань хүгжөөхэ хэрэгые урдынхидаал адляар өөрынгөө гол шухала зорилгодо тоолоно»,—гэжэ январска Пленумэй тогтоол дотор хэлэгдэнэ.

Коммунистическэ партиие, Советскэ гүрэниие эмхидхэн байгуулагша В. И. Ленин ороноо электрификацилха тухай научна зүб түсэб зохёоһон байна. Россие электрификацилха зорилготой Гүрэнэй комисси 1920 ондо Ленинэй заабаряар ГОЭЛРО-гой түсэб зохёогоо һэн. Энэ түсэб 10—15 жэлэй туршада бэелүүлэгдэхээр хараалагдаһан байгаа. ГОЭЛРО-гой түсэбые партиин хоёрдохи программа мүн гэжэ Ленин нэрлэһэн байна.

Ороноо электрификацилха гээшэ эндэ тэндэ станцинуудые барьяад хизаарлаха гэһэн удхатай бэшэ, харин бүхы арадай ажахые, тэрэнэй тоодо газартаряалангые, электрын гэрэлэй хүсөөр хангагдадаг мүнөөнэй томо ажаүйлэдбэриин техническэ шэнэ базатай болгохо гэһэн удхатай юм гэжэ Ленин хэлэдэг байгаа. Ленинскэ энэ түсэбынь электрификациин үндэһөөр, тайлбарилан хэлэбэл, эрхим һайн, шэнэ техникын үндэһөөр арадай бүхы ажахые хүгжөөхэ, манай ороной экономическа талаараа бэеэ даанхай байдал хангаха хэрэг хараалһан байна. Тэрэ түсэбэй ёһоор, үйлэдбэридэхи бүхы хүдэлмэри оньһожоруулагдаха, үйлэдбэрилгын хүсэн эршэмтэй түргэнөөр хүгжэхэ, ажалай бүтээсэ улам ехэ болохо аргатай байгаа.

Манай орон дотор байгаалиин энергетическэ баялигууд угаа элбэг байбашье, электрификациин талаар хаанта Росси ехэ гээгдэнхэй байгаа. Жэшээ болгон иимэ баримтануудые харуулая: 1913 ондо Россин бүхы электростанцинуудай хүсэн оройдоо 1 миллион киловатт байгаа. Тиихэдэ жэл соо оройдоо 2 миллиард шахуу киловатт-час электроэнерги гаргагдадаг байһан юм.

Тиимэ хадань Владимир Ильич Ленин Советскэ засагай түрүүшын жэлнүүдһээ эхилжэ, ороноо электрификацилха асуудалые политическэ ба экономическа шухалын шухала асуудал болгон табяа һэн.

Советскэ гүрэнэй гадаадын болон догоодын дайсад ГОЭЛРО-гой түсэбтэ эсэргүүсэн добтолжо ороһон байна. Коммунистическэ партимнай ангиин дайсадта, тэдэнэй тагнуулшадта эсэргүү эрид шанга тэмсэл хэжэ, хүндэ индустряа хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ хараа шугамые аршалан хамгаалһан, ороноо электрификацилха ленинскэ программа бэелүүлхэ хэрэгтэ бүхы ажалшадые элсүүлһэн байна. И. В. Сталин түрүүтэй Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй ударидалгаар манай ороной ажалшад Ленин багшынгаа захяае бэелүүлээ, ороноо электрификацилха түсэбые нилээд үлүүлэн дүүргээ. ГОЭЛРО-гой түсэбэй ёһоор, 10—15 жэл соо 1,5 миллион киловатт хүсэтэй шэнэ электростанцинуудые барихаар хараалагдаһан байгаа. Тэд 1935 ондо — арбан табан жэлэй турша соо — 4 миллион гаран киловатт хүсэтэй электростанцинууд баригдаа һэн. 1937 ондо аяар 5,5 миллион гаран киловатт хүсэтэй, ондоогоор хэлэбэл түсэбһөө 376 процент үлүү ехэ хүсэтэй шэнэ электростанцинууд баригдажа, ашаглалгада оруулагдаһан байна.

Тиимэ болохолоороо, Советскэ Республика ороноо электрификацилгын талаар холо урагшаа дабшаа, Коммунистическэ парти, Советскэ правительство Ленинэй заабаринуудые хэлбэришэгүй бэелүүлнэ. Электроэнерги үйлэдбэрилэн гаргалгааряа томо капиталистическэ гүрэнүүдһээ хаанта Росси ехээр гээгдэжэ ябадаг байгаа һаа, мүнөө манай орон дэлхэй дээрэ хоёрдохи, Европодо—нэгэдэхи һуури эзэлнэ. Советскэ Союз үшөө 1937 ондо Англи, Франци, Япони, Итали гэхэ мэтын капиталистическэ оронуудһаа үлүү ехэ электроэнерги үйлэдбэрилэн гаргадаг болоһон байгаа. Манай орон энергетическэ баялигайнгаа талаар дэлхэй дээрэ эгээн түрүү һуури эзэлнэ.

1953 ондо манай электростанцинууд 133 миллиард киловатт-час электроэнерги гаргаа. Үнгэрэгшэ жэлдэ үшөө 11 процентээр нэмэһэн байна. 5 мянган киловатт хүсэтэй атомна электростанци дэлхэй дээрэ анха түрүүшынхеэ нёдондо жэлһээ хойшо манай орон дотор хүдэлдэг болоо. Мүнөө орон доторнай 40 гаран гидроэлектростанци баригдажа байна. Дэлхэй дээрэхи эгээн томо Куйбышевска гидроэлектростанци энэ жэл ашаглалгада оруулагдахань. Ангара, Волга, Иртыш, Обь мүрэнүүд дээрэ хүсэ ехэтэ гидроэлектростанцинууд баригдажа байнхай. Ангара мүрэн энергиингээ баялигаар Волга, Днепр, Дон, Кама мэтын томо мүрэнүүдһээ дүрбүүлэнһээнь баян юм. Эрдэмтэдэй тодорхойлһоной ёһоор, энэ мүрэн жэлдээ 60 миллиард киловатт-час энерги үгэжэ шадаха байна. Ангара дээрэхи ГЭС Днепрогэсһээ хоёр үлүүтэй дахин ехэ электроэнерги үгэхэ шадалтай.

Манай промышленностьда, илангаяа машина бүтээдэг үйлэдбэридэ, нүүрһэнэй промышленностьда электроэнерги ехээр хэрэглэгдэдэг болонхой. Ой модоной промышленностьда урдань һүхэ, гар хюрөө хэрэглэжэ хүдэлмэрилдэг байһанаа, мүнөө тэндэ электрохюрөө, электролебёдко, электрокран мэтын оньһото механизмууд ашаглагдадаг болоо. Барилгын индустрида алхалдаг экскаватор мэтын бүтээсэ ехэтэй машинанууд хэрэглэгдэнэ. Эдэ бүхы механизмууд электрын хүсөөр хүдэлмэрилдэг.

Коммунизм байгуулхын тулада промышленностьһаа гадна, мүн хүдөө ажахыгаа электрификацилха шухала гэжэ Ленин заадаг һэн. Манай хүдөө ажахы хоёр миллиард үлүүтэй киловатт-час электроэнерги хэрэглэнэ. Оронойнай колхозуудай табанай нэгэ хубинь, совхозуудай 90 процентнь, МТС-үүдэй 95 процентнь электричествын хүсые ашагладаг.

Электричествын хүсые колхозно үйлэдбэридэ ехээр хэрэглэдэг болоһые манай республикын жэшээ дээрэһээ харахада болохо байна. Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин урда тээ Бурят-Монгол орон хаанта Россин эгээн гээгдэнги заха булангуудай нэгэн байгаа. Социалистическэ революциин илаһанай ашаар бурят-монгол арад экономико болон культурааа бүхы талаарнь хүгжөөхэ аргатай болоһон байна.

Оронойнгоо үйлэдбэриин хүсэнүүдые тэгшэ һайнаар, зүбөөр хубаарилан табиха гэһэн Ленинэй заабариие үндэһэ болгон, Парти, Правительствомнай оронойнгоо зүүн талын нютагуудаар, тэрэнэй тоодо Бурят-Монгол дотор промышленность хүгжөөхэ хэрэгтэ ехэ анхарал табидаг байгаа. Советскэ засагай жэлнүүдтэ Бурят-Монголнай хүгжэһэн промышленностьтай, машина зэмсэгүүдээр хангагдаһан томо хүдөө ажахытай түрүү социалистическэ республика болоо.

Республикымнай хүдөө ажахыда электричествын хүсэн жэл бүри улам ехээр дэлгэржэ байна. Электроэнергиин ашаар газартаряалангай, малажалай олохон хүдэлмэри оньһожоруулагдана. 1941—45 онуудта хоёр гидроэлектростанци, 9 теплоэлектростанци баригдаһан байгаа һаа, 1951—54 онуудта 5 гидроэлектростанци, 60 тепловой электростанци баригдаа. Имагтал энэ жэлэй 1-дэхи квартал соо 121 киловатт хүсэтэй 2 тепловой электростанци баригдаба. Мүнөө манай республика дотор 14 электростанци, 95 тепловой электростанци хүдэлмэрилжэ байна. 1954 ондо 2 гидроэлектростанци—Баргажанай аймагта Уланай ГЭС, Торнин аймагта—Тохойн гидроэлектростанци ашаглалгада оруулагдаа. Мүнөө жэл Курумканай аймагта 570 киловатт хүсэтэй ГЭС баригдажа эхилээ. Улан-Удын ГЭС-һээ Иволгын, Тарбагатайн аймагай колхозуудта, Темлюйскэ ГЭС-һээ Кабанскын, Байкало-Кударын аймагуудай колхозуудта электроэнерги үгэхэ хүдэлмэри хэгдэнэ. Сэлэнгын аймагай колхозуудта Галуута-Нуурай ГЭС-һээ электроэнерги үгэхэ хүдэлмэри дүүргэгдэж[э] байна.

Колхозно таряашадай ажаһуудалда электрын галай элшэ хүшэн үргэнөөр хэрэглэгдэдэг болоо. Колхознигуудай гэртэ «Ильичын лампочканууд» яларна. 1946—50 онуудта республикымнай 24 колхоз, 14 МТС электричествээр хангагдаһан байгаа һаа, 1951—54 онуудта 35 колхоз, [...] МТС электрифицировалэгдэһэн байха юм. Мүнөө манай республикын 69 колхозууд, 35 МТС-үүд электрифицировалэгдэнхэй, энэ жэлэй нэгэдэхи кварталда 3 колхоз, 1 МТС электричествээр хангагдаһан, [...] дөөдэ 2200 электрическэ лампочканууд носоогдоһон байна.

Электрын элшэ хүсые үргэнөөр хэрэглэдэг болоһоной ашаар, колхозно үйлэдбэриин ажалай бүтээсэ ехэ болоно, колхозникуудай, МТС-үүдэй хүдэлмэришэдэй ажаһуудал соёл болбосоролынь улам улам һайжарна.

Колхозууд, совхозуудта электричество бүри ехээр дэлгэрүүлхэ гээшэ арадай ажахын тон шухала зорилго болоно. Хүдөө ажахын материальна техническэ базые улам бэхижүүлхэ хэрэгтэ МТС-үүдые, колхозууд, совхозуудые электричествээр бүрин хангалга шухала удхашанартай.

СССР-ые электрификацилгаар түйлагдаһан амжалтанууд уласхоорондын ехэ удхашанартай юм. «...Хуушан бэе Росси электрическэ олон станцинуудтай, хүсэ ехэтэ техническэ [...] хеэрэлгэнүүдтэй болоод байгаа һаа, манай коммунистическэ ажахын байгуулалта ерээдүйн социалистическэ Европодо ба Азида эрхим жэшээ болохо байна»,—гэжэ Владимир Ильич Ленин үшөө 1920 ондо хэлэһэн. (Зохёолнуудайнь том 31, нюур 486). Ленинэй аяар тиихэдэ хэлэһэн эдэ үгэнүүд бодото дээрэ бэелүүлэгдэжэ байна. Арадай демократическэ оронуудай ажалшад Советскэ Союзай баян дүй дүршэлые хэрэглэн, өөһэдынгөө оронуудые электричествээр хангаха үргэн ехэ түсэб бэелүүлнэ.

Ц. БУДАЕ[В]

Кукуруза тарилгые нэгэшье үдэрөөр хойшолуулхагүй

Кукурузые богонихон болзорто тарижа дүүргэхэбди

Партиин Центральна Комитедэй ...варска Пленумэй түхэлтэ шиидхэ...рүүдэй гарһанай һүүлдэ манай ...хозой гэшүүд малһаа ашаг шэ...абалгаяа ойрын жэлнүүдтэ хэдэн ...ин дээшэлүүлхэ гэжэ шиидхэһэн ...а. Табан жэл соо хэгдэхэ хэм...-абуулгануудаймнай ёһоор, үнгэ...гүй жэлдэ эдлүүриин газарай 100 ...тар бүхэндэ арайхан гэжэ 7 цент...р һүн һаагдаһан байгаа һаа, 1960 ...до 76 центнер һаагдаһар болохо ...а. Энэ жэлдэ бидэнэр һү һаал... нёдондоонойхидоо ороходо хоёр ...ин дээшэлүүлжэ, эдлүүриин га...рай 100 гектар бүхэндэ 18,9 цент...р һү һааха гэжэ байнхабди.

...энэй тулада юу хэхэ хэрэгтэйб? Манай колхозой гэшүүд Бичурын ...ТС-эй механизаторнуудай туһа...жатайгаар нилтынгээ малые тон ...үүндэ шэмэтэ тэжээлтэй болгохо ...з шиидэһэн байна. Энээнэй тула...байгша ондо 330 гектарта куку...за тарижа, силосто оруулагдаха ...а намаануудай, эдешэнтэһэн ...ргагүүдай баян ургаса ургуулха ...йнабди. Үбэл, хабартаа кукуруза ...рилгада бэлэдхэлэй талаар ябаһа ...элмэри хэгдээ. Тарянажалай бригада бүхэндэ кукуруза ургуулха тусхай звенонууд эмхидхэгдэжэ, тэдэнэй гэшүүд энэ культурые яажа тариха, ургуулха тухай заабаринуудтай һайса танилсуулагдаа. Полёо шотагай үтэгжүүлэгнүүдээр үтэгжүүлһэн, хүсэд нормоорнь уһалһан байнабди.

Энэ жэлдэ манай колхозой гэшүүд Бичурын МТС-эй механизаторнуудтай хамтадаа ороолото эртын культуранууды богонихон болзорто тарижа дүүргээд, майн 14-дэ кукуруза тарижа захалаа. Мүнөө хамта 150 гектар кукуруза квадратно-гнездовой аргаар тарингдаад байна. Кукурузынгаа тарилгые майн 23—24 болотор барагсаан дүүргэхэ зорилготойбди. Кукурузые агротехническээ богонихон болзорто тарижа дүүргэхын тула энэ хүдэлмэридэ колхозой бүхы хүсэн элсүүлэгдэнхэй. Мүнөө манай энэ МТС-һээ «СКГ-6» маркын нэгэ ба тааруулагдаһан юрын нэгэ сеялкэ хүдэлнэ. Сеялкын машинистнар нүхэд Перелыгин, Ивановой гэгшэдэй оролдосотойгоор ажаллажа байһые тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Тарилгаяа богони болзорто дүүргэхын тула һүүлэй үедэ һургуулиин ухибүүд болон сулөөтэй малшадые суглуулжа, гараар тарилга хүүлжэ байнабди. 50 гектар кукуруза гараар тарингдахаар хараалагдана.

Кукурузые саг болзортонь шанар һайнтайгаар тарюулхын түлөө манай колхоздо хүдэлдэг МТС-эй агроном нүхэр Чекин бүхы оролдолгоёо гарган ажаллана. Кукурузын баян ургаса яажа ургуулха тухай тэрэ колхозингуудта саг үргэлжэ хөөрэжэ үгэжэ ябадаг.

Һүүлэй үедэ силосэ барилгын хүдэлмэриие үргэн далайсатайгаар ябуулжа захалабди. 300 тоннын багтаамжатай силосно нэгэ нүхэн ханалагдаа. Һүүлэй үдэрнүүдтэ тарянажалай бригада бүхэн силосно нүхэнүүдые малтажа, ханалжа захалба. Энэ жэлдэ хамта 5 мянган тонно багтаамжатай силосно түхэрэлтэнүүдые барихабди.

Ингэжэ манай колхозой гэшүүд энэ жэлдэ кукурузын баян ургаса ургуулхын түлөө шангаар тэмсэжэ байна.

Л. Иванов, Бичурын аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.

Курумканайхид нобшорһоор

КУРУМКАН. (Телефоноор абта...). Ойрын жэлнүүдтэ малһаа ашаг ...эн абалгаяа эрид дээшэлүүлхэ ...ай аймагай колхозуудта, мүн ...эн Баргажанай МТС-тэ бүри үбэл ...аһаа эхилээд иилээд хөөрөлдөөн ...оо. Энэ хабартаа нилтынгээ ажа...тэрэ тоодо малажал хүгжөөхэ ...лаар табан жэл соо хэгдэхэ хэм...-абуулгануудые колхоз бүхэн ...ёогоо. Аймагай колхозууд гол түү кукуруза сэхээр таридаг боложо, ...ай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ зо...лготой. Энэ жэлдэ Курумканай ...хозууд хамта 2000 гаран гектар кукуруза тариха түсэбтэй.

Аймагай колхозуудта кукуруза ан...түрүүшынхиеэ иимэ эхээр таригда...гэжэ байна. Тэдэ колхозууд бо... МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд ..., хабартаа суглаа зүблөөнүүд ...үүр кукурузал эхээр таридаг ...охомнай гэжэ шаг шууяа татаһан ..., энэ шэнэ культура тарилгада ...дэлэй хүдэлмэриие мартажар... Жэшээлхэдэ, аймагай эгээн то... колхоз болохо Ленинэй нэрэмжэ... колхозойхид энэ жэлдэ 400 гек...та кукуруза ургуулха гэжэ бай...н аад, тарилгада бэлэдхэлэй энэ гэхэ юумэ хэгээгүй. Кукуруза тариха газар дээрэ наг шэбхэ адхаха, шинг нойто бариха гэхэ мэтын агротехническэ хэмжээ-абуулганууд оройдоошье тоонох хэгдээгүй. Гүрэнэй үгэһэн кукурузынгаа үрэһые колхоздо асараад, нэгэ айлай хүһамаг хашаа соо адхажархинаиннь мүнөө гутажа байна. Тэрэ үрэһые хатаажа шанаржуулха хэрэгтэй байгаа. Баргажанай МТС-тэ кукуруза тариха механизмууд эхэ дутамаг. Энэ ушарые мэдэжэ байгаад, колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Шаманов кукуруза тарихаа гар зэмсэгүүдые өөһэдтөө бүтээхэ, хүдэлдаажа абаха тушаа саг болзортонь һаналаа табяагүй, мүнөөшье һаналаа зобоногүй. Кукурузын үрэһэнэй хушалтагүй хашаа соо хэбтэжэ байхада энэ колхоздо хүдэлдэг агроном нүхэр Тарасова ямаршье хэмжээ абангүй, һанаа амар һуудаг заншалтай.

Тон иимэрхүү байдал мүн Калининай нэрэмжэтэ колхоздо үзэгдэнэ. Кукуруза ургуулха 400 гектаар оройдоол 80-иинь бага саа бэлэдхэгдээд, бэшэниинь өйроошье хүртөөгүй хэбтэнэ. Хэтэрхэдээ колхозой агроном нүхэр Измалкова, МТС-эй главна агроном нүхэр Бухольцев гэгшэд кукуруза тарихада зарим талмайе бури һаа, майн 12 болоһон хойно шэлэн оложо, колхоздо заажа үгөө. Энэ ушар юу харуулнаб гэхэдэ, МТС-эй мэргэжэлтэд кукуруза тарилгада бэлэдхэлэй шухала хүдэлмэридэ хайша хэрэгээр, харюусалгагүйгөөр хандаа. Мэргэжэлтэдэйнгээ иимэ хойрог нобшор, харюусалгагүйгөөр хүдэлмэрилхые байхада Баргажанай МТС-эй директор нүхэр Казанцевай хэмжээ абадаггүй байхань гайхалтай.

Һүүлэй үедэ дулаан үдэрнүүд болоод, полинуудые түүбэрилэн, кукуруза тарихаар болоо. Тэдэ аймагай колхозууд, Баргажанай МТС кукурузын тарилгые майн 20-һоо нааша эхилхэгүй гэжэ байнхай.

Кукурузын тарилгые Ленинэй, Калининай нэрэмжэтэ колхозуудтал адляар бэлэдхэл муутайгаар угтахаа байһан колхозууд аймаг дотор олон. Дутагдалнуудаа дары усадхажа, Курумканада кукуруза тарижа захалхаар болоо.

П. Кодунова.

Яруунын совхоздо

Яруунын мяха-һүнэй совхозой хүдэлмэришэд эдэ үдэрнүүдтэ эршэтэйгээр ажаллан, тарилгын хүдэлмэриие улам үргэдхэнэ. Агроном Варвара Мельниковагай хүтэлбэрилдэг ...кторна бригада кукурузын тарилгые аймаг доторо эгээн түрүүлэн, ...ин 10-да эхилээ. Тус бригадынхид ...үүшын хоёр үдэр соо гараар кукуруза таридаг 10 зэмсэгээр 45 гектар газарта тарилга хээ. Мүнөө тэдэнэр кукуруза тарилгые үдэр эрэхэ бури үргэдхэжэ, халаанайгаа нормые үлүүлэн дүүргэнэ.

Энэ жэлдэ совхоз 450 гектар газарта кукуруза тарихаар хараалаанхай. Кукуруза тариха зэмсэгһээ гадна тусхай түхеэрэлгэтэй тракторна сеялкээр тарилга хэгдэжэ байна.

Кукуруза ургуулха 4 звено эмхидхэгдээд, тарилга хэлсэжэ байна.

Б. Цыденов.

Түрүүшын тарилгын ургаса ногоорбо

Бичурын колхозуудай полинуудта түрүүшын тарилгын ургаса нэгэ жэгдэхэнээр ногоорбо.

Тарилгын полинуудта шинг нойтон хаһа саг соогоо баригдаһан байжа, нарулин газарай полинуудта түрүүшын ургаса хүхэржэ захалаа. Эртын ороолото культурануудай тарилгые агротехническэ эрхим болзорнуудта дүүргэһэн «Коммунизм», Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудай полинуудай ургаса илангаяа һайнаар харагдана.

Б. Дымбрылов.

ТҮНХЭНЭЙ АЙМАГТА

КОЛХОЗОЙ АМАРАЛТЫН БАЙШАН

Үндэр уулын хормойһоо орьёлон гаража байдаг гурбан аршаанай дэргэдэ, гоё һайхан байгаалитай Хонгор уула гэжэ нютагта колхозой амаралтын байшан оршодог юм. «Путь Ленина» колхоз эндэ амаралтын байшан түхеэрһээ 5 жэл боложо байна. Энэ хугасаа соо хэдэн зуун колхозингууд эндэ амаржа гараа.

Амаралтын байшанда ганса энэ колхозойхин амардаг бэшэ, харин аймагай бусадшье колхозуудай гэшүүд дуратайгаар эндэ ерэдэг юм. Тиимэһээ колхоз амаралтынгаа байшанһаа бага бэшэ ашаг олзо оруулдаг. Мүнөө Хонгор уулада 40 гаран хүн амаржа байна.

НҮҮДЭЛ ХУДАЛДАА НАИМААН

Аймпотребсоюзай автолавкые шофер Д. Г. Бурлаков даадаг юм. Энэ нүхэр машинаараа ябажа, худалдаа наймаа хэдэг. Нүхэр Бурлаков ехэнхидээ малай гүүртэнүүдээр, фермэнүүдээр ябажа, тэндэхи малшадые худалдаа наймаагаар хангана. Тиихэ зуураа, худалдан абагшадай захилаар элдэб эд барааа асардаг юм.

Хабарай тарилгын үедэ тэрэнэй хүдэлмэри бүри ехэ болоо. Тиигэбэшье һаань, энэ эдэбхитэй нүхэр һарадаа 2 дахин өөрынгөө точконуудые эрьен ерэдэг заншалтай.

ҺУРАГШАД КУКУРУЗА ТАРИЛСАНА

Жемчугэй долоон жэлэй һургуулиин ахалагша классуудай һурагшад ба багшанар «Путь Ленина» колхозой кукуруза тарилгадань туһаламжа үзүүлжэ байна. Тэдэнэр һүүлэй үедэ хэдэн удаа воскресингүүдые эмхидхэжэ, поли дээрэ шэбхэ гаргаһан байха юм. Мүн һурагшад өөһэдөө кукурузын 7 гектар талмай даажа абаад, тэндээ тарилга хэжэ захалаа.

Кукурузын үрэһэ ургуулхын тула тэдэнэр рассада тариха 3 мянган горшоогхонуудые хэжэ, колхоздо үгэһэн байна.

Б. Бирбаев.

Колхоздо туһалба

Һаяхан республиканска Бурят дунда һургуулиин 9-дэхи «а», «б», «в» классуудай 50 гаран һурагшад Иволгын аймагай «Коммунизм» колхоздо ошоожо, 17 гектар кукуруза гараар тарижа үгөө. Уридшалан тэмдэг хэгдэһэн поли дээрэ кукуруза квадратно-гнездовой аргаар, нүхэн бүхэндэ 3—3 үрэһэ оруулагдан тарилгадаа.

Һурагшад Мэлс Борисов, Тамара Уладаева, Хэшэгтэ Будаев, Дашидондок Будаев, Александр Иннгенов гэгшэд плангаа һайнаар хүдэлөө.

Ц. Михайлов.

Сатирын БУЛАН

Хуршэнэрэй хөөрэлдөөн

Сэлэнгын аймагай Сэлэнгын МТС-эй зарим механизаторнууд тарилгын газарые элдүүрихэдээ агротехникые будуулэгээр хазагайруулна. Жэшээлхэдэ, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилдэг 7-дохи тракторна бригадын тракторист нүхэр Ключенковэй хахалһан газарай гүнзэгыень хэмжэхэдэ оройдоо 12—15 сантиметр байба. Зарим участогууд дээрэ энэ нүхэр далан гаргана.

(Б. Ширеторов, манай корр.)

— Сай-айн худа! Зайлуул даа, зүрхэмни амаараа гарашан алдабал.
— Ятараа мэгдэбэш, худагы?
— Юун ятараа гэжэ?! Ключенковэй трактораараа наяраад, таяраад ерэхэдэнь нүхэн тэрьемни урбуулхань, таглахань гэжэ айгаалби!
— Һэ! Ключенковшни хульбэржэ, хүхижэ байхыемнай хагдатайхан далан бидэндээ орхёод ошоо бэшуу!

Ф. Балдановай зураг.

Модошодой эрилтые муугаар хангана

(Редакцида ерэһэн бэшэг)

Эрийскэ леспромхозой ОРС-ын 7-дохи магазин модо бэлэдхэлэй Ээри гэжэ участогта бии юм. Хэнэйшье һанахада магазинай гол шухала зорилгонь хадаа участогта ажаллажа байгаа олон тоото модошодые үргэн хэрэглэлэй эд барааагаар, эдеэ хоолой зүйлнүүдээр, ажахын хэрэгсэлэй болон бусад хэрэгтэй юумэнүүдээр таһалгаряагүйгөөр хангалга болоно. Тэдэ тус магазинай ажал хүдэлмэриие харахада энэ зорилгоёо бэелүүлжэ шаданагүй.

Нэн түрүүн магазинай ямар байдалтай байһыень хараад үзэхэдэ иимэ: зосоонь ариг сэбэр сахигдангүй, зарим сагта хаалтатай байдаг. Эд хэрэглэгшэдэй магазинда ороод дуратай гү, али хэрэгтэй юумэнүүдээ даб гээд хараадхиханьтон бэрхэтэй. Юуб гэхэдэ, эндэ асаргадаһан эд бараан, эдеэ хоолой зүйлнүүд саг соогоо хүнэй харжа газарта табигдадаггүй, харин ангаа табигдаһан байгааб, тэндээ хэбтэдэг заншалтай болоһонхой. Зарим эд бараанай ямар сэнтэй байһыень мүн лэ мэдэхээр бэшэ юм. Гадна, үнгэрһэн жэлэй һүүл багаар, мүн нэмэ тэрэнэй һара асаргадаһан эд бараанай ямаршье гуримгүйгөөр сомоотой хэбтэнэ.

Иимэ эмхи гуримгүйгөөр, һалан муухайгаар магазинаа байлгадаг наймаалагша А. Белова модошодой эрилтые гүйсэд хангахын түлөө нэгэшье оролдоогүй, харин ямар нэгэн аргаар һарын болон квартальна түсэбые дүүргэхын түлөө оролдодог байха юм.

—Магазинайтнай хүдэлмэри хэр гэжэ гээшэб?—гэжэ асуухада А. Белова ямаршье эшэгүүригүйгөөр, һайрханадаа адляар ингэжэ харюусана: «Би эд бараа худалдаха һарынгаа болон квартальнайнгаа түсэбые дүүргэдэгби. Тэдэ энээн дээрэһээ харахада магазинай ажал хүдэлмэриие муу гэжэ яашье тоолохоор бэшэ ааб даа»...

Эндэ эд хэрэглэгшэдэй захил нэгэтэшье бэелүүлэгдэнэгүй. Жэшээнь, тус участогай мастер нүхэр Потапов ингэжэ хэлэнэ: «Би 1953 оной январь һараһаа хойшо сеткэтэй оро, костюм захиһан аад, мүнөө хүртэр абажа шадаагүй байнаарби. ОРС-до яһала эд бараанууд ерэдэг юм. Тэдэ манай магазинай наймаалагша «участогтамнай үгөөгүй» гэхэһээ ондоо юумэ хэлэдэггүй, ОРС-ын хүтэлбэрилэгшэдтэ манай эрилтые хүргэдэггүй заншалтай».

Нээрээшье тиимэ. Эд хэрэглэгшэдэй захил хэхэ, мүн гомдолой болон дурадхалай дэбтэрнүүд магазинда оройдоошье үгы юм.

Магазинда орой ганса витринэ бии болоһон аад, тэрээнэйнь шэл үгы хада бутаршанхай, прилавка дээрэнь табяатай байна. Участогтамнай шэл отолхо хүн үгы гэжэ дэмы шалтагаан бараад, тэрээнээ шэлүүлдэггүй байха юм.

Эндэ хирэ хирэ болоод мяха, загаһа, сахар, элдэб крупа, кондитерскэ зүйлнүүд, химда сэнгэй конфетэнүүд асарагдахадаа хүртээлгүй байха юм. Мүн һургуулиин хүүгэдэй шухала зүйлнүүд болохо тетрадь, гуурһан, бэхэ, ажахын хэрэгсэлнүүд—халбага, хутага, вилкэ, шаажан табаг, стакан гэхэ мэтэ үгы.

Эдэ бүгэдые һайнаар мэдэжэ байһан Эрийскэ леспромхозой ОРС-ын начальник Георгий Тимофеевич Головнин модошодые һайнаар хангалга талаар ямаршье хэмжээ абангүй, харин ямаршье аргаар һаа худалдаа наймаанай түсэб лэ дүүргэжэ гэжэ оролдожо байна.

Р. Жигжитов.

КУКУРУЗА ТАРИЛГА ДЭЭРЭ

...ройн хабарай урин дулаан ...хүхын дуушай үсын хүхэ манан ...шанхай... Эртын тарилгын шэ...ханууд газараа хушажа, орон ...а ногоон торгон хүнжэлөөр бүр...дэлэйдэн дууранги ногоон үнгэ...болоржо захалба... Энэ үедэ Иволгын хэээ хэзээнэйхеэшье гоё һайхан харагдана.

Аймагай центрһээ сэхэ баруулһан ...ое харгыгаар ошоходо, харгын ...эхэн хилын харахан полинн ...талада хойноо «СКГ-6» мар...сеялкэ шэрэһэн трактор полин...захада гараад, һөөргөө эрьежэ ...дана. Тэрэ үедэ полиин тэг дун...уулаһан татаһан һомон сэхэ ...дээрэ нэгэ хүн зогсоошод, ...гартаа бариһан улаан, сагаан ...нуулнаараа шиш тиишэнь дал...Тэрэ хүнэй үгэһэн тэмдэгэй ...полиин хоёр талада байһан ...трактор ябаха мүр худар ...хэмжүүртэй шабын түмэрые ...эх хоёр захадахана бүхеэр төгэ...ой байһан мотогүүдта нэгэ ороймоной задална.

...эрэһэн хүнүүдэй эхээр һоло...н янзатай хараад байһые ...ожорхёд, кукуруза ургуулын ...ой звеньевод нүхэр Шарапов, ...ли дээрэ боложо байгаа ушалыйдбарилан хөөрэжэ эхилэв:

—Тэдэ тэрэ полиин дундуур хүндэлсэ сэхээр хадхагдаһан гадаһан — «контрольно линии» гээшэ. Тэрэ контрольно линиие тал хүндэлэн энэ хэмжүүртэй шабын түмэр татагдана. Энэ хоёр шугамай үлүүлэбариые ходоод зүбөөр тааруулжа байбал, поли дээрэ зүб квадрадууд бии болохо байна бшуу. Тиимэ тула манай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой правлени энэ харюусалгатай хүдэлмэриие үнинэй механизатор Доржуунай Гармажаповта даалгаа юм.

Тиинээр яаһаар байтаршье, агрегат полингоо наада захада гараад ерэбэ. Тракторай һөөргөө эрьежэ ябаха зуура, «зогсо» гэһэн хонгёо шанга абяан моторой эдэлээн соогуур хаан гэжэ дуулдана. Тракторнистын хажууда аһалсаад ябаһан хөрёод гаран наһанай хүн трактор дээрэһээ һөрэжэ буугаад, «заха дээрээ эрьехэдээ анхааралтай ябаа гэжэ бшууб...» гээд, шанга шангаар дуугарна, тиингээд сеялкынгээ сошингуудые хушалжа ороно. Энэ хадаа Сэлэнгын МТС-эй дэргэдэ механизаторнуудай жэлэй һургуули дүүргэжэ ерэһэн комбайнер, мүнөө сеялкын машинистаар хүдэлжэ байһан Владимир Овчинников байгаа. Нүхэр Овчинников мэргэжэлээ һайнаар шудалһан, ажалдаа дуратай, өөртөөшье, хамта хүдэлһэн нүхэдтөөшье эрилтэ шангатай хүн.

— Энэ «СКГ-6» гэдэг айхабтар нягта тааруу машина, зүгөөр ажаллажа ябахадань тэрээндэ сеялкэшэнэй хайхарамжагүйгөөр хандабал, хамаг хүдэлмэрээ гутааха болохо юм,—гэжэ тэрэ машина тухайгаа магтан татаад хөөрэнэ.

—Мүнөө таанар өөһэдөөшье харабэзээт, сеялкэшэн хүбүүмни түрүүшээр нэгэ бага дуршэлгүйдөөд байна. Полиин захын зурлаа дээрэ сеялкынгээ ерэмсээр тарьдаг аппарадаань хааха мартажархёо, тиихэдэнь сошингудаймнь хүнды соо дүүрэн үрэһэн гоожошобо. Ингэжэ байбал квадрадуудшье, тарилгын нормошье эбдэрхэ болоно бшуу,— гэжэ нүхэр Овчинников залуу сеялкэшэн, Дабацырен Гармажаповта алдуунь заажа үгөөд, саашань ябуулһанайнгаа һүүлээр агрегадайнгаа бусад хүнүүдтэ хөөрэжэ үгэнэ.

Таригдаад байһан полиинь харахада иимэ оролдосотой хүнүүдэй гараар хэгдэһэн ажал гэжэ мэдэхээр сэбэр һайхан. Һайнаар уһалһан һүүлээр иилээд һиирүүлээд гэгдэ тарижархиһан полиин шороо мүнөө наранда шарагдахадаа эбэжэ, газарһаа дээрэ, губэгэр болоодо байна. Түрүүшын 3—4 үдэр соо энэ агрегат «СКГ-6» сеялкээр 32 гектар кукуруза тарижа байгаа һэн. Гадна, хэдэн колхозингууд гар сеялкээр кукуруза тарина. Мүнөө кукурузые 12 гектар үрэһэнэй участок дээрэ гараар тарижа дүүргээд, нүгөөдэхи 60-аад гектарай поли дээрэ тарижа эхилбэ. Кукурузын тарилгада, тэрэнэй харууһалга болон уһалалгада колхозойхид ехэ бага, үбгэн залуугүй гараа табилсана.

—Цыден Дашинимаевич, графигай ёһоор барижа байһан канавымни үйые хүн ондоо тээшэнь табижархибал, тэрэниие болюулха заабар үгыт гээд, таряанай газар уһалжа байһан 70-аад наһанай үбгэн Шираб Дармаев кукурузын тарилга дээрэ байһан түрүүлэгшэдээ ехэ аяралтай ерэжэ мэдүүлнэ. Тэдэ, тэрэ үбгэншье хадаа гансахан газар уһалалгаараа хараад байдаг бэшэ, мүн кукуруза ямаараар таридажа байһаб гэжэ эхээр һонирходог байба.

—Үгы энэ гар сеялкэмнай хэр һайнаар тарина б?—гээд, Шираб үбгэн кукуруза тарижа ябаһан звеньевод Шараповой гар сеялкэ абажа, тэрээгээр тарилга хэжэ үзэнэ.

Тус колхоз мүнөө жэл гектар бүриһөө кукурузын 18 центнерһээ доошо бэшэ тарьа, 200 центнер силосэй ногоо хуряажа абаха түсэбтэй юм. Тэрэнэй нэгэ жэл соо колхоздо ороохо таряа үйлэдбэрилгые 1,6 дахин ехэ болгохо, һаамхай үнеэн бүриhэ 5 тонно силос дараад, үшөө бэшэ малдаа гүйсэд хүрэхэ силостэй байха аргаа олохо байна.

—Бидэ кукурузын ургаса абалгые үнэндөө алдажа, багаар хараалба хабди... Бодото дээрээ манай бэлэдхэнэн газарай, тарилгын хүдэлмэриин шанарай эрэмжэ хараха һаа, түсэблөөшьеэ хоёр дахин ехэ ургаса абажа болохобди,—гэжэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Халзанов найдангаар хөөрэнэ.

Тэдэ энэ найдабари дүүрэн үндэһэтэй, һуурнтай юм. Ушар юуб гэхэдэ, кукурузын газарһаа бултайжа гараад байхадань, нэгэ удаа, тээ үндэр болоод байхадань, баһа нэгэ дахин утамаадань ба хүндэлөөшэнь ряд хооронды эдлүүрилгэ хэхэ, тэжээл оруулха ба һайнаар уһалха юм. Энэ зорилгоор кукурузын тарилгада нютагай болон минеральна тэжээл оруулха, һайнаар уһалха бүхы арга боломжо мүнөө бии болгогдонхой.

Колхоз 12 гектар дээрэнээ кукурузын үрэһэ абажа, хойто жэл өөрынгөө үрэһөөр тарилга хэхэ зорилго урдаа табинхай. Үрэһэнэйнгээ участогые мүн лэ хоёр дахин хахалагдаһан, нютагай болон минеральна үтэгжүүлгээр үтэгжүүлэгдэнэн, уһалагдаһан һайн пар дээрэ тариба.

—Эндээ планаа һайн харууһалха хэхэ зорилготойбди,—гэжэ звеньевод нүхэр Шарапов хөөрэнэ.

Колхозой нилтын ажахые хүгжөөлгын шухала шухала асуудалнуудые комплекснээр шиидхэлгэ гээшэ энэ жэлдэ эли тодоор харагдана. 1955 оной октябриин 1-дэ колхоз 165 тонгой һаамхай үнеэтэй болохо юм. Гансахан эдэ үнеэдтэ 800 гаран тонно силос дараха хэрэгтэй. Тэдэ мүнөө ороймоо 250 тонно силосэй траншейтэй. Тиимэ тула үшөө 800 тонно силосэй багтаха шулуун ханатай нэгэ траншей малтаха хүдэлмэри эмхидхэгдэжэ, скрепер бэлдэгдэжэ, модо шулуун зөөгдэжэ байнхай.

Урдань үни удаан саг соо гээгдэжэ ябаһан ажахытай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүдэй үмэнэ партиин ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолоор шэнэ зорилгонууд табигдажа, нилтынгээ ажахые эрид хүгжөөн дэбжэхэ шэнэ замууд заагдаба. 1955—1960 онуудта бэелүүлэгдэхэ хэмжээ-абуулгануудай ёһоор тус колхозойхид үнеэдэй һү үгэлгые 7,6 дахин, мяха үйлэдбэрилгые 3 дахин, ноһо—3,6 дахин, үндэгэ—10 дахин, ороохо таряа 2,4 дахин ехэ болгохо ёһотой юм. Энэ хадаа хүнгэхээр бүтэшэхэ хилбар хэрэг бэшэ гэжэ колхозингууд һайса ойлгоһон тула даа тус зорилгые амжалтатайгаар бэелүүлхын тулада гол онһион түлхюур болохо кукурузын тарилгые һайнаар эрхилжэ эхилээд байна.

—Нёдондо бороо хура багатайшье һаань, ажалта үдэр бүридөө 3 килограмм таряа, 3 түхэрик мүнгэ хүбаалаа һэмди. Мүнөө кукурузаа һайнаар ургуулжа шадабал, олзо доходнай 2—3 дахин ехэ болохонь лабтай,—гэжэ энэдэхи колхозингууд хөөрэлдэгэ, ингэжэ һанажа ябаад шангаар ажаллана. Энэ хадаа тэдэнэрэй мүнөө хэжэ, бүтээжэ байһан ажал хэрэг дээрэһээшье элихэнээр харагдана. Майн 1-нэй дүнгөөр аймаг соохи һаалиншадай социалистическэ мүрысөөндэ тус колхозой 4 һаалиншан, 7 һарын турша 600-гаад литр һү һааһан коммунистка нүхэр Надмитова түрүүтэй түрүү зэргэдэ гаралсаһан байна.

Тус колхозой партиина организаци (секретарьнь нүхэр Сахиров) колхозингуудайгаа ажалай болон политическэ эдэбхи хэнгээлые толгойлон, парти, правительствын табиһан түүхэтэ зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлхэ зорилгоор нилтэ-политическэ хүдэлмэри ба социалистическэ мүрысөө улам бүри үргэнөөр ябуулха зэргэтэй болоно.

Р. БИМБАЕВ.

ГДР-эй Министрнүүдэй Соведэй заседани

БЕРЛИН, майн 17. (ТАСС). Германска Демократическа Республикын Министрнүүдэй Соведэй заседанин 1955 оной майн 16-да болоһон тухай ГДР-эй премьер-министрын дэргэдэхи хэблэлэй зургаанай мэдээсэлые немецкэ демократическа хэблэл толилоо.

Европодо эб найрамдалые ба аюулгүй байдалые хангалгада зорюулагдаһан европейскэ гүрэнүүдэй Варшавска зүблөөндэ хабаадаһан ГДР-эй правительственна делегациие хүтэлбэрилэгшэ ГДР-эй премьер-министр Отто Гротеволь Варшавска зүблөөнэй дүнгүүд тухай заседани дээрэ мэдээсэл хээ. Хани барисаан, суг ажаллалга ба харилсан туһалалсалга тухай Варшавада баталагдаһан договорой удхые дэлгэрэнгыгээр шэнжэлхэ зуураа, эб найрамдалда дуратай арадуудай хоорондо хани барисаа ба харилсан ажаллалга саашадань бэхижүүлхэ, эдэ арадуудай аюулгүй байдалые хангаха хэрэгтэ тус договорой ехэ удхашанартай байһые заагаа.

Министрнүүдэй Совет хадаа Варшавска зүблөөн дээрэ болоһон хэлсээнүүдые ба тэндэ ГДР-эй Правительственна делегациин хэһэн мэдүүлгые, тэрэшэлэн хани барисаан, суг ажаллалга ба харилсан туһалалсалга тухай 1955 оной майн 14-дэ баталагдаһан договорто ГДР-эй хабаадалсалгые нэгэн дуугаар һайшаагаа. Договорые эсэслэн баталха гэһэн дурадхалтайгаар ГДР-эй Арадай палатада дамжуулан үгэхэ гэһэн шиидхэбэри гаргаа.

ДРВ-гэй Министрнүүдэй Соведтэ

ХАНОЙ, майн 17. (ТАСС). Вьетнамска информационно агентство иигэжэ дамжуулна:

Вьетнамай Демократическа Республикын Министрнүүдэй Соведэй заседани президент Хо Ши Минэй түрүүлэлгэ доро һаяхан болоһон байна. Сүлөөлэгдэһэн Хайфон портые ба эрье шадарай районой ажабайдалые һэргээн һайжаруулха хэмжээнүүдые Министрнүүдэй Совет һайшаагаа, мүн Хойто ба Урда Вьетнамай хоорондохи харилсаануудые һайжаруулха тухай асуудал шиидхэлтые түргэдхэхэ гэһэн шиидхэбэри гаргаа.

Газарай реформын хэгдэжэ дүүргэгдэһэн районуудта хүдөө ажахые хүгжөөхэ талаар программа заседани дээрэ мүн лэ баталан абтаа.

Гүрэнэй, промышленна ба худалдаа наймаанай предприятинуудые хүгжөөхэ тухай резолюци Министрнүүдэй Совет гаргаһан байна.

Австритай гүрэнэй договорой баталагдаһан тухай хариин оронуудай хэблэл иигэжэ бэшэнэ

ВАРШАВА, майн 17. (ТАСС). Австритай гүрэнэй договор баталалга хадаа уласхоорондын арсалдаата асуудалнуудые хэлсээ хэжэ шиидхэхэ хэрэгтэ шухала алхам болоно гэжэ польско хэблэл сэгнэнэ.

Австрийска асуудал хадаа бэрхэтэйхэн асуудал байһан юм гэжэ «Трибуна Люду» газетэ бэшэнэ. Советскэ Союзай үүсхэлэй ашаар, Москвада болоһон хэлсээнүүдэй ашаар үгэеэ ойлголсохо үндэһэ һуури табигдаһан, тиигээд австрийска договор баталагдаһан байна. Австрийска асуудалые хэлсээ хэжэ шиидхэхэ аргатай байһан хадань, уласхоорондын бусад асуудалнуудые мүн лэ иимээр шиидхэжэ болохо бэшэ аал? Мүн лэ иимэ аргаар уласхоорондын харилсаануудай түгшүүрилые бүхы дээрэнь һуларуулжа болохо байна бэшэ аал? гэһэн асуудал табигдаха байна.

Австритай гүрэнэй договор баталалга уласхоорондын оршон байдалые һайжаруулна, эгээн дээдэ тушаалтадай хоорондо зүблөө хэхэ арга боломжо бии болгоно гэжэ газетэ түгэсхэлдөө бэшэнэ.

БУДАПЕШТ, майн 17. (ТАСС). Австритай гүрэнэй договор баталагдаһан ябадалда Венгриин олониитэ ехэ анхарал хандуулһаар.

«Барууневрoпейскэ союзые» баруун гүрэнүүдэй байгуулаад, германска милитаризмые һэргээжэ байхадань уласхоорондын оршон байдал бүри хурсадана. Эгээл иимэ оршон байдалда австрийска асуудалые шиидхэлгэ тон ехэ удхашанартай. Иимэ эрхэ байдалда австрийска асуудалые шиидхэлгэ уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулһан ябадал болохо байна. Тиихэтэй хамта, энэ договор хадаа бусад асуудалнуудые, илангаяа германска асуудалые шиидхэхэ ябадалай эхин боложо үгэхэ байна. Буу зэбсэг хуряаха тухай Советскэ Союзай һүүлшын дурадхал хадаа гүрэнүүдэй бэе бэедээ этигэлсэхэ ба хоорондоо үгэеэ ойлголсохо ябадалда туһалхаар үрэ ехэтэй хэмжээнүүдые абаха арга боломжонуудай бии байһые харуулна гэжэ «Мадьяр Немзет» газетэ бэшэнэ.

ПРАГА, майн 17. (ТАСС). Австритай гүрэнэй договор баталагдаһые чехословацка газетэнүүд үргэнөөр тайлбарилна.

Уласхоорондын мүнөөнэй орёо бэрхэ оршон байдалда австрийска асуудалые гуримшуулга ехэ шухала событи болохоһоо гадна, амгаланаар харилсан ажаллалгын ба эбтэйгээр ажабайлгын түлөө тэмсэлдэ түйлагдаһан илалта болоно гэжэ «Праце» газетэ бэшэнэ.

Бүхы талаһаа үнэн сэдьхэлэй оролдолгонуудай гаргагдаад байгаа һаа, уласхоорондын эгээн орёо асуудалые эбэй ёһоор шиидхэжэ болохо байһаниинь тон эли байна. Хэрбээ, Берлинскэ зүблөөн дээрэ баруун гүрэнүүдэй үнэн сэдьхэлһээ оролдолго гаргаһан байгаа һаа, австрийска асуудал үшөө нёдондо жэлдэ шиидхэгдэжэ болохо байһан юм. Австритай гүрэнэй договор баталалга оронуудай хоорондо харилсан ажаллаха зам нээжэ үгэхэ байна. Австрийска асуудалай шиидхэгдэһэнһээ уламжалуулагдан уласхоорондын бусад арсалдаата асуудалнууд, хамагай түрүүндэ германска асуудал шиидхэгдэхэ ёһотой болоно гэжэ газетэ заана.

БУХАРЕСТ, майн 17. (ТАСС). Австритай гүрэнэй договор баталалгые тайлбарилха зуураа, «Ромыниа Либера» газетэ түрүү бэшэг соогоо иигэжэ тэмдэглэнэ:

Австритай гүрэнэй договор баталалгые бүхы дэлхэйн арадууд ехэ баяртайгаар һайшааба. Энэ хадаа Австриин түүхэдэ, Европын гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаануудай түүхэдэ шэнэ үе нээжэ үгэбэ. Энэ договор баталалга уласхоорондын оршон байдалые һуларуулгада, оронуудай хоорондохи харилсаануудые һайжаруулгада туһалха байһаниинь сохомтой.

Таряашадай ниитэгерманска уулзалга

БЕРЛИН, майн 17. (ТАСС). АДН агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор таряашадай ниитэгерманска уулзалга үсэгэлдэр Бад-Франкенхаузендэ (Галле округ) болоһон байна. Энэ уулзалга Германида болоһон таряашадай дайнай (феодализмын ба дунда зуун жэлэй хархис этэгээдүүдэй эзэрхэлгэдэ эсэргүүсэн 1525 ондо болоһон таряашадай ехэ восстани. — ред.) 430 жэлэй ойдо зорюулагдан хэгдэһэн байна.

Хэдэн олон мянган хүнэй хабаадалгатай митинг дээрэ Германиин алишье талын таряашад үгэ хэлэһэн байна.

Өөрынгөө Эсэгэ оронии нэгэдүүлхын түлөө, эб найрамдалай ба эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэлдэ нягтаар жагсахые немецкэ таряашадые, немецкэ бүхы арадые тэдэнэр уряалаа.

Венгерскэ эрдэмтэд-хүрьһэ шэнжэлэгшэд ба хүдөө ажахын практигуудай зүблөөн

БУДАПЕШТ, майн 17. (ТАСС). Эрдэмтэд-хүрьһэ шэнжэлэгшэд ба мэргэжэлтэд-практигуудай зүблөөн Надькуншагска хүдөө ажахын научно-шэнжэлэлгын институтда болоо. Хүрьһэ элдүүрилхэ талаар советскэ полевод-эрдэмтэ Т. С. Мальцевай зохёоһон аргануудые Венгриин эрхэ байдалда хэрэглэхэ тухай асуудал зүблөөн дээрэ хэлсэгдээ.

Мальцевай арга методуудые хэрэглэхэ талаар туршалгануудые хүтэлбэрилхын тулада саг үргэлжын комитет зүблөөн дээрэ һунгагдаа.

Эхэ орондоо инаг дуратай байха ба патриотизмын үзэлөөр залуушуулые хүмүүжүүлхэ ябадалда зорюулагдаһан зүжэг нааданууд Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын театрнууд соо табигдана. Корейскэ арадай үнгэрһэн сагай баатарлиг тэмсэлые харуулһан «Садосен гэжэ хэрэм тухай домог» гэһэн баледые хүн зон ехээр һонирхон харана. Цой Сын Хи гэгшын нэрэмжэтэ Гүрэнэй студи энэ зүжэг наада табиһан байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: зүжэг нааданай үзэгдэлнүүдэй нэгэн.

ТАСС-эй фотохронико.

Корейн эб найрамдалай тала баригшадай национальна конгресс

ПХЕНЬЯН, майн 17. (ТАСС). Корейн эб найрамдалай тала баригшадай национальна конгресс үсэгэлдэр Пхеньянда болобо. Эб найрамдалые хамгаалха нютагай организацинуудай түлөөлэн эльгээһэн делегадууд — хүдэлмэришэд, таряашад, ниитын элитэ ажал-ябуулагшад, наукын, литературын, искусствын хүдэлмэрилэгшэд, шажанай бүлэгүүдэй түлөөлэгшэд Моранбон театрын зал соо суглараа. Эб найрамдалай, национальна бэеэ даанхай байдалай, эрхэ сүлөөгэй ба арадуудай хоорондын хани барисаанай түлөө азиатска арадуудай хэжэ байһан тэмсэл тухай «Арадуудай хоорондын эб найрамдалые бэхижүүлһэнэй түлөө» уласхоорондын Сталинска шангай лауреат Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй гэшүүн Пак Ден Ай элидхэл хээ.

Конференциин делегадууд резолюци нэгэн дуугаар баталан абаа. Тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ. Корейн эб найрамдалай национальна конгресс хадаа уласхоорондын харилсаануудай түгшүүрилые һуларуулха зорилгоор болоһон азиатска оронуудай конференциин шиидхэбэриие һайшааха зуураа, эб найрамдалда дуратай хүсэнүүдэй түлөөлэгшэдэй һаяар болохоёо байһан Бүхэдэлхэйн ассамблей эб найрамдалые бэхижүүлхэ хэрэгтэ нэмэри оруулха бэзэ гэжэ этигэжэ байһанаа элишэлэн мэдүүлнэ.

Эб найрамдалай хүсэнүүдэй түлөөлэгшэдэй Бүхэдэлхэйн ассамблейдэ ошохо КНДР-эй делегациие конгресстэ хабаадагшад һунгаа. Делегациин составта 10 хүн ороно.

Эльба дээрэхи уулзалгын американска ветеранууд Москваһаа бусажа ерэбэ

НЬЮ-ЙОРК, майн 15. (ТАСС). Эльба дээрэхи уулзалгын американска ветеранууд майн 15-да Москваһаа Нью-Йоркдо бусажа ерэбэ. Аяншалгада хабаадалсаһан Джозеф Половский аэродром дээрэ иигэжэ хэлээ. Манай уулзалга хадаа эб найрамдалай хэрэгтэ, мүн США-гэй ба Советскэ Союзай хоорондохи харилсаануудые һайжаруулгада туһалха байна. Половский хадаа мэдүүлгэ хэхэдээ һайнаар айлшалуулһанайнь түлөө Эльба дээрэхи уулзалгын советскэ ветерануудта баясхалан хүргөө, тэрэшэлэн энэ аяншалга хэхын тулада мүнгэ суглуулжа үгэһэн американецуудта мүн лэ баясхалан хүргэһэн байна. Манай аяншалга һайнаар үнгэрөө. Ерэхэ жэлдэ Эльба дээрэхи уулзалгада советскэ талаһаа хабаадагшад США-дэ ерэхэ арга боломжотой байха бэзэ гэжэ найдаха байнабди гэжэ Половский хэлээ.

Корреспондентнүүдэй олон тоото асуудалнуудта харюусаха зуураа, энэ аяншалгада хабаадагшад Москвае хараһан тухайгаа, Советскэ Союзда тэдэниие тон халуунаар угтаһан тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрөө.

Японидо забастовконууд болоно

ШАНХАЙ, майн 17. (ТАСС). Японско радиогой дамжуулһанай ёһоор горнорудна промышленностиин хүдэлмэришэдэй профсоюзуудай бүхэяпонско федерациин 60 мянга шахуу гэшүүд салин хүлһэ нэмээхэ эрилтэнүүдые дэмжэн мүнөөдэр 24 часай забастовко хэжэ эхилээ.

Агын округой һонинууд

ҺУУРИН ГАЗАРНУУД НОГООРУУЛАГДАНА

Окружной центр ба Агын районо[й] һуурин газарнуудые болбосон түхэл[тэй] болгохо хэрэгтэ энэ жэлдэ 1[8] мянган түхэриг һомологдоо.

Ага тосхоной үйлсэнүүдтэ 8[...] һөөг набшаһата модод шэнээр та[...]ригдаба, хамтадаа 1520 погонн[ый] метр палисадник хэгдээ.

Мүн колхозуудай, МТС-үүд[эй] центрнүүдые, сельсовет, һургуул[ь] болон медицинскэ пунктнуудай уч[а]стогуудые болбосон түхэлтэй, г[оё] һайхан болгохо хэмжээ-ябуулга х[э]дэжэ байна.

ҺААЛИШАДАЙ МҮРЫСӨӨН

Округ доторхи колхоз бүхэндэ ү[...]дэр һаалиин 1—2 фермэ байгуул[а]данхай. Тэдэнэр түрүү арга методу[у]дые ажалдаа һайнаар нэбтэрүүл[нэ]. Мүнөө олонхи үнеэд хайдага[а]һаагдана. Тугалнуудаа түлигдэдэ[г]гүй байрануудсоо түлжүүлнэ.

Хэдэн колхозуудай үндэр һаали[н] фермэнүүд механизацилагдаа. Үне[эд] автоуһалууриһаа уһалдаг, сэб[эр] байра соо байдаг болоо. Һү һаал[га] урда жэлнүүдэйхиһээ нилээд д[э]шэлээ.

Колхозуудай һаалишадай мүр[ы]сөөндэ Хара-Шэбэрэй сомоной К[...]ровэй нэрэмжэтэ колхозой үнд[эр] һаалиин фермын һаалишад Р. Га[...]масараева болон Ц. Балжирова т[ү]рүү һуурида ябанад. Тэдэнэр тус т[ус]таа 1954 оной октябриин 1-һээ э[...] жэлэй майн 10 хүрэтэр мянгаад [...]ран литр һү үнеэн бүриһөө һааг[...].

Үнеэдһээ һү һаалга дээшэлүүл[хэ] мүрысөөндэ хабаадагшадай тоо [...]дели бүхэндэ улам олошорно.

Д. Жапхандаев,
Д. Найданов.

Малшадта аванс

Закаменай аймагай Кагановича нэрэмжэтэ колхозой правлени 19[55] оной нэгэдэхи кварталай дүнгүүд гаргажа, малшадта мүнгөөр ав[анс] үгэбэ.

Малажал дээрэ оролдосотойг[оор] хүдэлмэрилжэ, олон ажалта [үдэр] олоһон колхозниигууд ехэ мүнгэ а[ба]һан байна. Жэшээлхэдэ, малшад[...]хэд Ц. Будаев, Б. Цыденов, Х. Д[...]жиева, С. Самбуева ба бусад [тус]тустаа 500—600 түхэриг абаа.

Колхоз хамта дээрээ 35 мянган [тү]хэриг ажалта үдэртэ хубаагаа.

Б. Цыденжапов.

Барилгын худэлмэри үргэдэнэ

КПСС-эй ЦК-гэй январска Пле[ну]мэй тогтоолой гараһанай һүүл[...] Сэлэнгын аймагай Маленковой [нэ]рэмжэтэ колхоз малаа байрануу[д]а хангахын тула ехэхэн хүдэлмэри [хэ]жэ захалаа һэн. Тингэжэ [...] кубометр барилгын модон, [...] кубометр шулуун бэлэдхэгдээ. К[ол]хозой барилгын бригада 100 үнеэ[н] байха байра барижа һаядаа дүү[р]хэнь. Тэрэшэлэн 12 машинын авто[...]раж шулуугаар барижа захалаа. [...]лэнгын пароходствын эльгээһэн [...] хүн тус колхоздо 150 гахайн ба[йра] байра барижа байна. Гансал бар[...] хэгдэнэ бэшэ, мүн барилгын [...] шулуу бэлэдхэхэ хүдэлмэри [...] нөөр ябуулагдана. 1955 ондо [...] хониной 6 байра баригдахаар ха[...]лагдана.

Барилгын бригадын гэшүүд [...]шиев, Буянтуев, Цыренжапов [...]шэд үдэрэйнгөө даалтабариие [...]доо 120—160 процент дүүргэдэг [...]на.

П. Халтанов.

СҮҮД

Хулгайшан хэһээгдэбэ

Һаяхан Ториин аймагай «Ула[н] Бургалтай» колхозой сушилка[...]рэһээ Норбо Бадмаев үрэһэнэй [...] килограмм таряа хулгайлһан [...]гаа.

Арадай суд ниитын зөөри хул[гай]лагша Бадмаевай хэрэгые хар[аад] үзөөд, ажалаар заһаруулха ла[гер]та 6 жэлээр эльгээхэ гэжэ ш[ии]хэбэ.

Редактор Д. Л. ЛОБСАНОВ

МҮНӨӨДЭР КИНОТЕАТРТА

«ЭРДЭМ» кинотеатрта — «Трево[га] молодость» (10 ч. 30 м., 16 ч. 30 [м.], 22 ч. 30 м.), «Назар Стодоля» ([...] 30 м. ба 20 ч. 30 м.), «Текут мутны[е во]ды» (12 ч. 30 м. ба 18 ч. 30 м.).

ДОСААФ-эй хүдэлмэридэ шэнэ амжалта түйлахын түлөө

Советскэ хүнүүд ажахын зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэжэ, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түлөө тэмсэхэ зуураа, империалистнуудай зүгһөө тохёолдуулагдажа болохо дайнай аюулые мартадаггүй юм. Тиимэһээ Советскэ Союзай арад манай Эхэ ороной обороны хүсэ шадалые бэхижүүлгэдэ үдэр бүриин анхарал хандуулна.

Арми, Авиаци ба Флодто туһалха Улаан тугай орденто Бүхэсоюзна һайн дуранай обществын ажал-ябуулга хадаа СССР-эй зэбсэгтэ хүсэнүүдые бэхижүүлхэ хэрэгтэ бүгэдэ арадай зүгһөө саг үргэлжэ анхарал оролдолго гаргадагыень гэршэлэн харуулна.

ДОСААФ хадаа гэшүүдэйнгээ, мүн ажалшадайшье дунда сэрэгэй, сэрэгэй-техническэ, авиационно болон далайн-сэрэгэй эрдэм дэлгэрүүлхэ гэһэн гол зорилготой юм.

Бурят-Монголой обществын организацинууд ДОСААФ-эй Бүхэсоюзна 1-дэхи конференциин тогтоолые дүүргэлтэ болгон, партийна организацинуудай хүтэлбэри доро, ажалшадай депутадуудай Соведүүдэй, комсомольско болон профсоюзна организацинуудай туһаламжаар эмхидхэлэйнгээ талаар бэхижэхэ зуураа, олониитын дунда сэрэгэй эрдэм дэлгэрүүлхэ тушаа зарим тэды амжалта түйлаа.

Буудалгын спортые хүгжөөхын зорилгоор 1954—1955 оной турша соо республикын аймагууд болон городуудаар мүрысөөн олон дахин болоһон байна. Мэргэн буудалгаар республика дотор түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөндэ 14 аймагуудһаа 18 команда хабаадалсаа. Буудалгын Бүхэсоюзна мүрысөөнүүдэй болоходо ДОСААФ-эй республиканска комитедэй һуралсалай хоёр организацинууд тэдэ мүрысөөнүүдтэ 170 хүниие эльгээһэн юм. Үнгэрэгшэ үбэл болоһон саһын кроссто обществын 5270 хүн хабаадалсаа. Авиомоделистнүүд болон радистнууд-операторнуудай дунда болоһон мүрысөөнүүд мүн лэ муу бэшээр үнгэрөө.

ДОСААФ-эй аймагай болон эхин организацинууд ажалшадай дунда сэрэгэй эрдэм дэлгэрүүлхэ тушаа зарим тэды амжалта түйлаа. ДОСААФ-эй Сэлэнгын, Иволгын, Тарбагатайн аймачна комитедүүд хүдэлмэреэ муу бэшээр эмхидхэнэ. Иволгын аймагай «Коммунизм» колхоздохи ДОСААФ-эй эхин организаци партийна организациин, колхозой правлениин хүтэлбэреэр обществынгоо гэшүүдэй болон колхозниигуудай дунда бага бэшэ ажал хээ. 370 гэшүүдһээ бүридэһэн энэ эхин организаци үнгэрэгшэ жэлдэ 17 шофёрнуудые, 12 радистнууд болон телефонистнуудые бэлэдхээ. Эхин организациин дэргэдэ эмхидхэгдэһэн морин сэрэгэй, буудалгын секцинүүд, мотоциклистнүүдэй курса ажалаа һонирхолтойгоор эрхилнэ. Колхозой правлени хүдөө ажахын артелиин Уставай 12-дохи статьятай зохилдуулан ДОСААФ-эйнгээ эхин организацида материальна ехэ туһаламжа үзүүлжэ, һуралсалай классые түхеэрхэ, һуралсалай хэрэгсэлнүүд болон харуулан ойлгуулха зүйлнүүдые худалдан абаха хэрэгтэнь туһалһан байна. Эндэхи эхин организаци СССР-эй ДОСААФ-эй ЦК-гэй хүндэлэлэй грамотаар, эдэбхитэдынь «Эдэбхитэй ажалай түлөө» гэһэн обществын дээдэ тэмдэгээр шагнагдаа.

Хүдэлмэреэ иигэжэ һайнаар табижа шадаһан ДОСААФ-эй эхин организацинууд республика соо үшөөл олон бии юм. Тэдэнэрэй тоодо Кяхтын хүдөө ажахын техникумэй, Сэлэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой, Галуута Нуурай Рудоуправлениин 2-дохи шахтын, Улан-Үдэ городой ГЭС-эй, мүн бусадшье предприятинууд болон эмхи зургаануудай эхин организацинуудые оруулжа болохо юм.

Үнгэрэгшэ жэлтэй сасуулбал кружогууд, курсанууд болон спортивна командануудай, мүн тэдээндэ хабаададаг ДОСААФ-эй гэшүүдэй тоо зарим тэды олошороо. Олон хүн зоной хабаадалгатайгаар спортивна элдэб хэмжээ-ябуулганууд оло дахин хэгдэдэг болоо. Сэрэгэй эрдэм дэлгэрүүлхэ, спортивна хүдэлмэри эрхилхэ хэрэгтэ һуралсалай организацинуудай үүргэ дээшэлһэн байна.

Сэрэгэй эрдэм дэлгэрүүлгэдэ зарим тэды амжалта түйлагдабашье, үшөөл ехэхэн дутагдалнууд бии байһаар. Курсанууд, кружогууд болон спортивна командануудай хүдэлмэридэ обществын гэшүүдэй оройдоол хахадынь ажаллана.

Обществын гэшүүдые олошоруулха асуудал болошогүй муугаар шиидхэгдэнэ. Түнхэнэй, Прибайкальска, Мухаршэбэрэй аймагуудтахи эхин организацинууд һара һаралан гэшүүдые абадаггүй байхаһаа гадна, гэшүүдэйнгээ тооё тад һөөргэ үсөөрүүлдэг байна. Гэшүүдһээ орохо түлбэри суглуулгада анхарал багаар табигдана. Кударын, Бабушкинска, Яруунын аймагуудтахи ДОСААФ-эй аймагай комитедүүд гэшүүнэй түлбэри суглуулха 1954 онойнгоо түсэбые оройдоол 20-ёод процент дүүргэһэн байна. Гэшүүнэй түлбэри суглуулха түсэбэй дүүргэгдээгүй дээрэһээ эхин организацинуудта материально-техническэ база байгуулгада һаад ушаруулагдаа.

Олохон эхин организацинууд һуралсалай болон спортивна хүдэлмэри оройдоошье эрхилнэгүй. Городской, мүн аймагуудтахи ДОСААФ-эй зарим комитедүүд сэрэгэй эрдэм дэлгэрүүлхэдэнь эхин организацинуудта зохихо туһаламжа үзүүлдэггүй, олохон организацинуудтахи хангалтагүй хүдэлмэритэй эбсэһээр.

Автомобильна, мотоциклетнэ, авиационно спортдо обществын ехэ үсөөн гэшүүд хабаадуулагдана. Спортивна командануудай гэшүүд саг үргэлжэ һуралсадаггүй байна. Эхин организацинуудта, мүн городууд болон районуудай хоорондо спортивна мүрысөөнүүд үсөөн болоно. Спортивна залуу кадрнуудые, илангаяа буудалгын, радиогой, авиационно спорт эрхилхэ кадрнуудые бэлэдхэхэ асуудалда үшөөл хүсэд анхарал хандуулагдаагүй байһаар.

Аймагууд болон городуудтахи ДОСААФ-эй комитедүүд ниитын инструкторнуудай дунда өөдтэй ажал хэнэгүй. Заняти үнгэргэхэ методико тушаа семинарнууд болон зүблөөнүүд ехэ үсөөн үнгэргэгдэнэ. Авиациин талаар хүдэлмэридэ мүн лэ бага бэшэ дутагдал бии байна. Хэдэ хэдэн организацинуудта уншагдаһан лекци болон элидхэлнүүдэй шанарынь муу. Хэблэл, кинофильм, диафильм гэхэ мэтэ зүйлнүүд ДОСААФ-эй организацинуудай хүдэлмэридэ багаар хэрэглэгдэнэ.

ДОСААФ-эй олохон организацинууд механизаторска, мүн хэлхээ-холбооной мэргэжэлтэдые бэлэдхэдэггүй байна.

ДОСААФ-эй олохон комитедүүд материально-техническэ база байгуулха тушаа шууд сэхэ хэмжээ абадаггүй, гэшүүдэй түлбэриһөө ороһон мүнгые хэрэглэдэггүй байна. Тэрээнһээ боложо олохон организацинууд буудалгын тир, спортивна барилгануудые мүнөөшье болотор хээдүй.

Аймагууд болон городуудтахи обществын комитедүүд спортивна болон сэрэгэй эрдэм дэлгэрүүлхэ хүдэлмэриие саашадань һайжаруулхын тула эхин организаци бүхэндэ зохихо кружогууд болон курсануудые байгуулха зэргэтэй. Хүдөө нютагуудта шофёрнууд, трактористнууд, радистнууд болон бусад мэргэжэлтэдые ДОСААФ-эй эхин организацинуудта бэлэдхэхэ шухала байна. Радистнууд, трактористнууд мотоциклистнүүд болон бусад мэргэжэлтэдые бэлэдхэхэдээ дүй дүршэлтэй хүнүүдээр лекци уншуулха хэрэгтэй.

ПВХО-гэй значкистнуудые бэлэдхэхэ асуудалда ДОСААФ-эй эхин организацинууд анхаралаа ехээр хандуулдаг болохо зэргэтэй. Кружогууд болон курсануудта ДОСААФ-эй гэшүүдэй олоһон эрдэмыень батадхахын тула элдэб аяншалга хэхэ, радиодо, авиационно болон автомобильна спортдо дурлагшадай ухаалан зохёоһон юумэнүүдыень харуулһан выставкэ эмхидхэхэ хэрэгтэй байна. Тиимэ хүдэлмэриие обществын бүхы организацинууд хэхэ уялгатай.

Аймагууд болон городуудтахи обществын комитедүүд гэшүүнэй түлбэри суглуулгада ехэ анхарал хандуулха зэргэтэй. Хүдөө нютагуудтахи обществын организацинуудта материально-техническэ база байгуулха гээшэ шухала байна.

ДОСААФ-эй комитедүүд болон эхин организацинуудай үмэнэ ехэ ба харюусалгатай зорилго табигданхай. Үргэн ниитэ эдэбхитэдтэ түшэглэбэл обществын хүдэлмэрилэгшэд энэ зорилгоёо амжалтатайгаар шиидхэхэ аргатай байна.

Р. НАМСАРАЕВ, ДОСААФ-эй республиканска комитедэй түрүүлэгшын орлогшо.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46-32, заместителя редактора — 32-74, отв. секретаря — 27-37, партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-14, культуры и быта, промышленности — 34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская — 32-67. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00458. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР. Зак. № 274[...]